

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Opolu

LOP.410.4.1.2025

Pani
insp. Magdalena Nguyen-Fudala
Komendant Wojewódzki Policji
w Opolu
Komenda Wojewódzka Policji
w Opolu,
ul. Wojciecha Korfańtego 2,
45-077 Opole

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/25/089 - Reglamentacja dostępu do broni palnej

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Wojewódzka Policji w Opolu ¹ , ul. Korfantego 2, 45-077 Opole
Kierownik jednostki kontrolowanej	insp. Magdalena Nguyen-Fudala, Komendant Wojewódzki Policji w Opolu ² , od 10 stycznia 2024 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił: dr Rafał Kochańczyk, Komendant Wojewódzki Policji w Opolu, od 13 lutego 2021 r. do 9 stycznia 2024 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Realizacja zadań związanych z reglamentacją dostępu do broni palnej 2. Nadzór nad posiadaniem broni palnej 3. Systemy/rejestry związane z realizacją zadań dotyczących reglamentacji dostępu do broni palnej
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2022 r. do czasu zakończenia czynności kontrolnych, z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli miały związek z przedmiotem kontroli
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Opolu
Kontrolerzy	1. Przemysław Sparczyński, Główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOP/29/2025 z 13 lutego 2025 r. 2. Rafał Marynowicz, Doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LOP/42/2025 z 6 maja 2025 r.

(akta kontroli str. 1-2)

¹ Dalej: KWP.

² Dalej: Komendant.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

OCENA OGÓLNA

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

W KWP nie w pełni prawidłowo i rzetelnie realizowano zadania wynikające z ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji⁵.

Sprawy związane z wydaniem uprawnień do posiadania broni załatwiane były terminowo. Prawidłowo i rzetelnie weryfikowano też przesłanki uniemożliwiające wydanie pozwolenia na broń/dopuszczenia do posiadania broni, określone w art. 15 ust. 1 UoBiA.

We wszystkich zbadanych przypadkach pozwolenia na posiadanie broni, wydane zostały w związku z zaistnieniem okoliczności przewidzianych w obowiązujących przepisach. W dwóch jednak przypadkach zaniechano przeprowadzenia dowodów potwierdzających występowanie stałego, realnego, ponadprzeciętnego zagrożenia życia, zdrowia lub mienia.

W przypadku 27 postępowań, stronom nie zapewniono czynnego udziału w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji nie umożliwiono im wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. W latach 2022-2023 Komendant, nie w pełni rzetelnie podejmował też działania zmierzające do wyegzekwowania realizacji przez Polski Związek Łowiecki⁶ i stowarzyszenia strzeleckie, obowiązków dotyczących corocznego składania do KWP aktualnych wykazów członków uprawiających łowiectwo i strzelectwo. Nie w pełni prawidłowo i rzetelnie realizowano również obowiązki, wynikające z przepisów UoBiA związane z nadzorem nad posiadaniem broni.

W KWP rzetelnie weryfikowano rodzaj i liczbę egzemplarzy broni z wydanymi pozwoleniami oraz sprawowano nadzór nad realizacją obowiązków dotyczących rejestracji nabytej broni. Podejmowano też rzetelne działania mające na celu wyegzekwowanie realizacji obowiązków dotyczących zbycia lub umieszczenia w depozycie broni w przypadku utraty uprawnienia do jej posiadania. Zapewniono również możliwość deponowania broni i amunicji, a warunki jej przechowywania odpowiadały co do zasady wymogom określonym w przepisach prawa. Nie realizowano jednak obowiązku sporządzania opinii o stanie technicznym broni przyjmowanej do depozytu.

Działania w zakresie prowadzenia systemów/rejestrów związanych z realizacją zadań dotyczących reglamentacji dostępu do broni palnej, okazały się nie w pełni rzetelne, ponieważ w rejestrze *Broń* pozostawiono dane osób zobowiązanych do poddania się badaniom lekarskim, które posiadały pozwolenie na broń do celów łowieckich (osiem przypadków) oraz nie odnotowano w tym rejestrze informacji o zgonach 16 osób.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 485, dalej: UoBiA.

⁶ Dalej: PZŁ.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁷ kontrolowanej działalności

OBSZAR 1. Realizacja zadań związanych z reglamentacją dostępu do broni palnej

Opis stanu faktycznego

1. Realizację zadań dotyczących prowadzenia postępowań w sprawie pozwoleń na posiadanie broni palnej⁸/dopuszczeń do posiadania broni palnej⁹, prowadzenia rejestru *Broń*, rejestracji informacji oraz nadzoru nad przestrzeganiem przez osoby/podmioty posiadające pozwolenie/dopuszczenie, obowiązków wynikających z UoBiA przypisano do zadań Wydziału Postępowań Administracyjnych¹⁰.

(akta kontroli str. 34, 37)

Według stanu na 1 stycznia 2025 r. sprawami związanymi z reglamentacją dostępu do broni palnej zajmowało się 17 pracowników (11 funkcjonariuszy policji oraz sześciu pracowników korpusu służby cywilnej), w tym naczelnik Wydziału Postępowań Administracyjnych w KWP w Opolu¹¹. Sprawy w zakresie prowadzenia postępowań/wydawania decyzji w sprawie wydania/odmowy wydania/cofnięcia pozwolenia do posiadania broni, rejestracji broni, prowadzenia rejestrów/baz danych, noszenia i ewidencjonowania broni realizowane były przez ośmiu funkcjonariuszy Policji, natomiast sprawy w zakresie prowadzenia postępowań/wydawania decyzji w sprawie wydania/cofnięcia dopuszczenia do posiadania broni, realizowało pozostałych sześciu pracowników służby cywilnej.

(akta kontroli str. 15-16, 34)

W KWP nie wprowadzano pisemnych wewnętrznych procedur związanych z prowadzeniem postępowań w sprawach wydania pozwoleń/dopuszczeń oraz sprawowaniem nadzoru nad przestrzeganiem obowiązków wynikających z UoBiA.

Komendant wyjaśnił, że w tym zakresie stosowano UoBiA wraz z przepisami wykonawczymi oraz ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹².

(akta kontroli str. 34)

Kwestie rejestracji informacji związanych z pozwoleńiami na broń/dopuszczeniami do posiadania broni regulowało Zarządzenie nr 70 Komendanta Głównego Policji w sprawie Krajowego Systemu Informacyjnego Policji z dnia 2 grudnia 2019 r.¹³

(akta kontroli str. 367)

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁸ Dalej również: pozwolenia.

⁹ Dalej również: dopuszczenia.

¹⁰ Dalej: WPA.

¹¹ W okresie objętym kontrolą nie następowaly zmiany na stanowisku naczelnika WPA.

¹² Dz. U. z 2024 r. poz. 572, dalej: Kpa.

¹³ Opublikowane w Dz. Urz. KGP z 2019 r. poz. 114, dalej: zarządzenie KGP w sprawie KSIP.

W okresie objętym kontrolą pracownicy WPA uczestniczyli w różnych formach doskonalenia zawodowego, których zakres związany był z problematyką reglamentacji broni palnej. I tak:

- w kursie specjalistycznym dla policjantów realizujących zadania w wydziałach postępowań administracyjnych (decyzja nr 228 KGP z dnia 9 lipca 2015 r.) uczestniczyło siedem osób;
- w kursie specjalistycznym dla policjantów realizujących czynności w postępowaniach administracyjnych - sześć osób;
- w szkoleniu z obsługi oraz naprawy broni strzeleckiej dla grupy funkcjonariuszy i pracowników Policji - dwie osoby;
- w kursie z postępowania administracyjnego - dwie osoby.

(akta kontroli str. 17-18)

Komendant wyjaśnił, że: (...) *aktualizacja wiedzy z zakresu reglamentacji broni realizowana jest poprzez uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez ośrodki i szkoły Policji, udział w szkoleniach e-learningowych, przeprowadzanie instruktarzy stanowiskowych (...)* Pracownicy posiadają dostęp do komputerów z dostępem do Internetu, gdzie mogą korzystać z orzecznictwa Sądu Najwyższego i sądów administracyjnych oraz posiadają dostęp do systemu Lex. (...) *Zmiany przepisów i stanowiska KGP omawiane są podczas odpraw służbowych wydziału.*

(akta kontroli str. 34)

2. Na obszarze województwa opolskiego, według stanu na 31 grudnia 2024 r., funkcjonowało w obiegu prawnym 8 881 pozwoleń na posiadanie broni palnej. Liczba pozwoleń wydanych w okresie objętym kontrolą wynosiła: 2 829, w tym 1107 w 2022 r., 776 w 2023 r. oraz 946 w 2024 r.

Liczba pozwoleń na broń do poszczególnych celów, o których mowa w UoBiA przedstawiała się następująco (w tym wydanych w okresie objętym kontrolą): 461 pozwoleń dla celów ochrony osobistej (326); 16 pozwoleń dla ochrony osób i mienia (16); 3 393 do celów łowieckich (273); 1 981 dla celów sportowych (957); dwa dla celów rekonstrukcji historycznych (1); 2 379 dla celów kolekcjonerskich (1 237); dla celów pamiątkowych - 63 osób (nie wydano); 41 dla celów szkoleniowych (19).

(akta kontroli str. 19)

Jednym z warunków uzyskania pozwolenia na posiadanie broni do ochrony osobistej, osób i mienia jest wykazanie istnienia stałego, realnego i ponadprzeciętnego zagrożenia życia, zdrowia lub mienia (art. 10 ust. 3 pkt 1 UoBiA). Spełnienie tego warunku nie jest konieczne w przypadku funkcjonariuszy służb wymienionych w art. 10 ust. 3a UoBiA. Od 28 lipca 2023 r. mogą oni uzyskać pozwolenie na posiadanie broni do ww. celów, jeżeli posiadają przydzieloną broń służbową i zadeklarują chęć wzmocnienia potencjału obronnego Rzeczypospolitej Polskiej¹⁴.

Według stanu na 31 grudnia 2024 r. liczba funkcjonariuszy, którym wydano pozwolenie na broń do ochrony osobistej, z uwagi na zadeklarowanie przez nich

¹⁴ Dalej: RP.

chęci wzmocnienia potencjału obronnego RP, wyniosła 326¹⁵, a do ochrony osób i mienia 16¹⁶.

(akta kontroli str. 85-87)

Liczba osób posiadających dopuszczenie do posiadania broni, o którym mowa w art. 30 ust. 1 UoBiA, według stanu na 31 grudnia 2024 r. wynosiła 3 201 (z czego 1 195¹⁷ osób uzyskało to dopuszczenie w okresie objętym kontrolą).

(akta kontroli str. 88)

Według stanu na 31 grudnia 2024 r. pozwolenie na broń na okaziciela¹⁸ zostało wydane 50 podmiotom. W okresie objętym kontrolą świadectwo broni wydano czterem podmiotom.

Liczba podmiotów posiadających świadectwo broni, w podziale na kategorie, o których mowa w art. 29 ust. 1 UoBiA, w tym liczba świadectw broni wydana w okresie objętym kontrolą, przedstawiała się następująco:

- wewnętrzne służby ochrony – dwa (w okresie objętym kontrolą nie wydano świadectw broni dla tej kategorii podmiotów);
- ochrona osób i mienia – 18 (jedno);
- podmioty prowadzące strzelnice – cztery (jedno);
- szkoły, organizacje sportowe i łowieckie, stowarzyszenia, podmioty realizujące ćwiczenia strzeleckie bądź kształcące w zawodzie pracownika ochrony – 25 (dwa);
- podmioty, których pracownikom broń jest niezbędna do ochrony osobistej ze względu na szczególne narażenie życia lub zdrowia – jedno (nie wydawano).

(akta kontroli str. 21)

W okresie objętym kontrolą Komendant wydał:

- 84¹⁹ decyzje odmawiające wydania pozwolenia na broń²⁰ oraz 39²¹ decyzji odmawiających dopuszczenia do posiadania broni;
- 221²² decyzji cofających pozwolenie na broń²³ oraz 244²⁴ decyzje cofające dopuszczenie do posiadania broni.

Do najczęstszych przyczyn, wskazanych przez naczelnika WPA, stanowiących podstawę odmowy wydania pozwolenia na broń/dopuszczenia do posiadania broni lub cofnięcia tych pozwoleń/dopuszczeń należały: brak zdolności fizycznej i psychicznej do dysponowania bronią w rozumieniu art. 15 UoBiA; prawomocne

¹⁵ Odpowiednio w latach: 2023 – 144 funkcjonariuszy, 2024 – 182.

¹⁶ Odpowiednio w latach: 2023 – 11 funkcjonariuszy, 2024 – pięciu.

¹⁷ Odpowiednio w latach: 2022 – 537 osób, 2023 (346), 2024 (312).

¹⁸ Dalej również: świadectwo broni.

¹⁹ Odpowiednio w latach: 2022 – 18 decyzji, 2023 (27), 2024 (39).

²⁰ Cel posiadania broni, wskazany przez wnioskodawcę: ochrona osobista – 11; ochrona osób i mienia – jedna; łowiecki – 19; sportowy – 18; kolekcjonerski – 32; pamiątkowy – jedna; szkoleniowy – jedna.

²¹ Odpowiednio w latach: 2022 – dziewięć decyzji, 2023 (16), 2024 (14).

²² Odpowiednio w latach: 2022 – 48 decyzji, 2023 (86), 2024 (87).

²³ Do celu: ochrona osobista – 57; ochrona osób i mienia – dwie; łowiecki – 119; sportowy – 27; kolekcjonerski – 15; pamiątkowy – jedna.

²⁴ Odpowiednio w latach: 2022 – 22 decyzje, 2023 (66), 2024 (156).

skazanie za przestępstwa wymienione w art. 15 UoBiA oraz – w przypadku odmów – niezdanie egzaminu wymaganego art. 16 ust. 1 UoBiA.

(akta kontroli str. 19-20, 386)

W 84 przypadkach od decyzji Komendanta odmawiających wydania pozwolenia na broń/dopuszczenia do posiadania broni wniesiono odwołania²⁵, a w wyniku ich rozpatrzenia przez organ II instancji²⁶, 55 decyzji utrzymano w mocy, a 29 zostało uchylonych.

(akta kontroli str. 79)

3. Analiza dokumentacji 17 postępowań administracyjnych w sprawie wydania pozwolenia na posiadanie broni²⁷, pod kątem wydania tych pozwoleń z zachowaniem zasad określonych w UoBiA wykazała, że:

- we wszystkich przypadkach zaistniała ważna przyczyna posiadania broni dla pozwoleń do danych celów, określona w art. 10 ust. 3 oraz ust. 3a UoBiA, a w dwóch przypadkach wydano pozwolenie do ochrony osobistej mimo braku przeprowadzenia dowodów na istnienie okoliczności potwierdzających stałe, realne, ponadprzeciętne zagrożenie życia, zdrowia lub mienia, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- we wszystkich przypadkach wnioskodawcy spełniali kryterium wieku określone w art. 15 ust. 1 pkt 1 UoBiA, tj. ukończone 21 lat;
- wszyscy wnioskodawcy posiadali stałe miejsce pobytu na terytorium RP, stosownie do wymogu określonego w art. 15 ust. 1 pkt 5 UoBiA;
- w 11 przypadkach wnioskodawcy przedstawili ważne orzeczenia lekarskie i psychologiczne²⁸ potwierdzające, że nie należą do kategorii osób wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt. 2-4 UoBiA, a pozostałych sześciu²⁹ obowiązek ten nie dotyczył, jako funkcjonariuszy służb wskazanych w art. 15 ust. 6 UoBiA;
- we wszystkich przypadkach w aktach postępowania znajdowały się informacje z Krajowego Rejestru Karnego³⁰ potwierdzające, że wnioskodawcy nie figurują w kartotece karnej KRK; w WPA we wszystkich przypadkach gromadzono w aktach spraw ww. zaświadczenia z KRK, w tym dla funkcjonariuszy wymienionych w art. 15 ust 6 UoBiA; ponadto, w aktach postępowania dotyczących ww. funkcjonariuszy znajdowały się informacje od przełożonych, że nie toczą się wobec nich postępowania karne/dyscyplinarne, ani nie pozostają w trakcie odbywania kary;

²⁵ Odpowiednio w latach: 2022 - 22 odwołania, 2023 (19), 2024 (35), 2025 (osiem).

²⁶ Komendant Główny Policji, dalej: KGP.

²⁷ W tym po cztery sprawy dotyczące posiadania broni dla celów: kolekcjonerskiego, ochrony osobistej, sportowego i myśliwskiego i jedna sprawa dotycząca posiadania broni dla celu szkoleniowego.

²⁸ Wydane przez lekarzy/psychologów wpisanych do rejestru lekarzy/psychologów uprawnionych.

²⁹ Funkcjonariusze Policji i Służby Więziennej.

³⁰ Dalej: KRK.

sporządzano również notatki służbowe z przeprowadzonego sprawdzenia wnioskodawcy w KSIP³¹, rejestrze PESEL oraz wywiady środowiskowe;

- we wszystkich przypadkach wydane pozwolenia były zgodne z żądaniami zawartymi we wnioskach o wydanie pozwolenia na posiadanie broni;
- w każdym przypadku pozwolenie wydano w formie decyzji administracyjnej, zawierającej wszystkie elementy określone w art. 12 ust. 1 UoBiA, tj. cel, w jakim zostało wydane oraz rodzaj i liczbę egzemplarzy broni oraz elementy określone w art. 107 Kpa.

(akta kontroli str. 116-173)

Zgodnie z art. 10 ust. 8 i 9 UoBiA, zabrania się noszenia broni posiadanej na podstawie pozwolenia do celów kolekcjonerskich lub pamiątkowych bez zgody właściwego organu Policji. W rozumieniu ustawy noszenie broni oznacza każdy sposób przemieszczania załadowanej broni przez osobę posiadającą broń.

W żadnym z czterech zbadanych pozwoleń na posiadanie broni do celów kolekcjonerskich, Komendant nie zawierał zapisów wyrażających zgodę w ww. zakresie. W każdym przypadku, w KSIP, w rejestrze *Broń* zawarto informację o braku prawa do noszenia broni.

(akta kontroli str. 37-377)

W żadnym ze zbadanych pozwoleń na broń do pozostałych celów Komendant nie zawierał zapisów ograniczających lub wykluczających możliwość jej noszenia.

(akta kontroli str. 116-173)

4. Analiza przeprowadzona na próbie ośmiu wydanych dopuszczeń do posiadania broni, pod kątem wydania tych decyzji z zachowaniem zasad określonych w UoBiA, wykazała, że:

- wszyscy wnioskodawcy mieli ukończone 21 lat oraz posiadali miejsce stałego pobytu na terytorium RP, stosownie do wymogu określonego w art. 15 ust. 1 pkt 1 i 5 UoBiA;
- w sześciu przypadkach wnioskodawcy przedstawili ważne orzeczenia lekarskie i psychologiczne³² potwierdzające, że nie należą do kategorii osób wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt. 2-4 UoBiA, a pozostałych dwóch osób³³ obowiązek ten nie dotyczył (z uwagi na treść art. 15 ust. 6 UoBiA);
- we wszystkich przypadkach w aktach postępowania znajdowały się informacje z KRK potwierdzające, że wnioskodawcy nie figurują w kartotece karnej KRK; w przypadku funkcjonariuszy Policji lub Służby Więziennej w aktach postępowania znajdowały się również ww. zaświadczenia z KRK oraz informacje od przełożonych wnioskodawców, że nie toczą się wobec nich postępowania karne/dyscyplinarne, ani nie pozostają w trakcie odbywania kary. We wszystkich przypadkach w aktach gromadzono ponadto notatki służbowe ze sprawdzenia wnioskodawców w KSIP i rejestrze PESEL oraz wywiady środowiskowe;
- we wszystkich przypadkach wnioskodawcy byli zwolnieni z egzaminu na podstawie art. 16 ust. 2 UoBiA, a w ośmiu - wnioskodawcy przedłożyli

³¹ Krajowy System Informacyjny Policji.

³² Wydane przez lekarzy/psychologów wpisanych do rejestru lekarzy/psychologów uprawnionych.

³³ Funkcjonariusze Policji lub Służby Więziennej.

stosowne zaświadczenia Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego o zdanym egzaminie i uzyskaniu patentu strzeleckiego.

(akta kontroli str. 213-228)

5. Analiza 11 decyzji, którymi odmówiono wydania pozwolenia na posiadanie broni oraz pięciu, którymi odmówiono wydania dopuszczenia do posiadania broni wykazała, że przyczynami tych odmów były:

- w zakresie pozwoleń – brak potwierdzenia w zebranych materiale dowodowym zwiększenia zagrożenia zdrowia/życia wnioskodawcy, brak stałego, realnego, ponadprzeciętnego zagrożenia zdrowia/życia (dwa przypadki); negatywne orzeczenia lekarskie i psychologiczne po odwołaniu się organu Policji od pozytywnych orzeczeń przedstawionych przez wnioskodawcę (dwa); niedostarczenie wyników badań lekarskich i psychologicznych (trzy), brak uprawnień, określonych w odrębnych przepisach do prowadzenia szkoleń o charakterze strzeleckim (jeden), negatywna ocena z egzaminu wymaganego art. 16 ust. 1 UoBiA (dwa), brak stałego miejsca pobytu na terytorium RP (jeden);
- w zakresie dopuszczeń – nieprzedłożenie przez wnioskodawców orzeczeń lekarskich i psychologicznych potwierdzających, że nie należą do osób, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt. 2-4 UoBiA (trzy przypadki); negatywna ocena z egzaminu wymaganego art. 16 ust. 1 UoBiA (jeden); negatywne orzeczenia lekarskie i psychologiczne po odwołaniu się organu Policji od pozytywnych orzeczeń przedstawionych przez wnioskodawcę (jeden).

(akta kontroli str. 172-190, 229-237)

Od dwóch spośród 16 zbadanych decyzji zakończonych odmową wydania pozwolenia na broń wniesiono odwołanie, przy czym organ II instancji utrzymał w mocy zaskarżone decyzje.

(akta kontroli str. 172, 188)

6. Badanie trzech postępowań w sprawie udzielenia pozwolenia na broń na okaziciela wykazało, że:

- pozwoleń udzielono podmiotom wymienionym w art. 29 ust. 1 pkt 2-4 UoBiA (tj. przedsiębiorcy, który uzyskał koncesję na prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie usług ochrony osób i mienia oraz dwóm podmiotom prowadzącym szkolenia i realizację ćwiczeń strzeleckich oraz organizatorom kursów, kształcącym w zawodzie pracownika ochrony);
- cel pozwoleń oraz rodzaj i liczba egzemplarzy broni objętej pozwoleniami była zgodna z żądaniami wnioskodawców;
- pozwolenia wydano w drodze decyzji administracyjnych, które zawierały elementy wymagane art. 107 Kpa oraz określały cel pozwolenia, rodzaj i liczbę egzemplarzy broni objętych pozwoleniami;
- w jednym przypadku dokonano dwukrotnej oceny magazynu broni, a w protokole z przeprowadzonej kontroli wskazano zalecenia pokontrolne, w wyniku ponownej kontroli stwierdzono, że pomieszczenia spełniały wymogi techniczne wynikające z rozporządzenia Ministra Spraw

Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 2014 r. w sprawie przechowywania, noszenia oraz ewidencjonowania broni i amunicji³⁴.

(akta kontroli str. 239-248, 357-363)

7. Badanie 54 postępowań administracyjnych³⁵ w zakresie prawidłowości i terminowości ich przeprowadzenia wykazało, że:

- we wszystkich przypadkach postępowanie zakończono wydaniem decyzji zawierającej elementy wymagane art. 107 Kpa;
- w 27 przypadkach stronie zapewniono czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwiono wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, stosownie do art. 10, 79a, 81 Kpa; powyższe dotyczyło jedynie postępowań, które zakończyły się odmową wydania pozwolenia/dopuszczenia do posiadania broni lub cofnięciem pozwolenia/dopuszczenia do posiadania broni; w pozostałych 27 przypadkach nie dopełniono powyższego obowiązku, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- wszystkie postępowania zostały zakończone przed upływem ustawowego terminu załatwienia sprawy, określonego w art. 35 Kpa, a w przypadku niezakończonych w terminie, zawiadamiano o tym stronę podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia (art. 36 Kpa).

(akta kontroli str. 116-248)

8. W wyniku szczegółowego badania dokumentacji³⁶ 29 osób, w przypadku których upłynął termin ważności orzeczenia lekarskiego³⁷ stwierdzono, że:

- w 11 z 29 (38 %) przypadków wszczęto postępowanie administracyjne w sprawie cofnięcia pozwolenia, w tym w pięciu przypadkach wyegzekwowano przedłożenie wymaganych orzeczeń lekarskich oraz psychologicznych, co skutkowało umorzeniem postępowania; w trzech przypadkach wydano decyzję cofającą pozwolenie, w tym w wyniku złożonego odwołania, w jednym przypadku organ II instancji KGP orzekł o prawie zachowania pozwolenia na broń palną gazową, dwie osoby złożyły oświadczenie o rezygnacji z posiadania pozwolenia - wobec powyższego Komendant wydał decyzję o wygaśnięciu pozwolenia, a jedna sprawa jest nadal w toku;
- dwie osoby same przedłożyły ww. orzeczenia, z tym, że w przypadku jednej nastąpiło to z opóźnieniem wynoszącym 1 miesiąc i 18 dni;
- w 16 przypadkach osób, którym wydano zezwolenia na broń do celów łowieckich w ww. rejestrze, nadal figurowały one jako zobowiązane do przedkładania ww. orzeczeń, pomimo że osoby te od 28 lipca 2023 r. nie

³⁴ Dz. U. z 2023 r. poz. 364.; dalej: rozporządzenie w sprawie przechowywania broni.

³⁵ Opisane w pkt 3-6 oraz 8 wystąpienia pokontrolnego (17 postępowań zakończonych wydaniem pozwolenia na broń, 11 postępowań zakończonych odmową wydania pozwolenia na broń, osiem postępowań zakończonych dopuszczeniem do posiadania broni, pięć odmową dopuszczenia do posiadania broni, trzy postępowania zakończone wydaniem świadectwa broni oraz 10 postępowań skutkujących cofnięciem pozwolenia na broń i cofnięciem dopuszczenia do posiadania broni).

³⁶ Tj. akta 29 osób, w tym dodatkowo osoby posiadające pozwolenie na broń do celów ochrony osobistej, tj. m.in. funkcjonariusze innej formacji niż Policja.

³⁷ Na podstawie danych z rejestru *Broń*.

podlegały badaniom na podstawie art. 15 ust. 4 UoBiA³⁸, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości w obszarze III*.

(akta kontroli str. 249-250)

W sprawie sposobu dokonywania przez KWP weryfikacji funkcjonariuszy państwowych formacji uzbrojonych, czy nadal pozostają w służbie, Komendant wyjaśnił, że (...) *sposób dokonywania weryfikacji państwowych formacji uzbrojonych, wskazanych w art. 15 ust. 6 UoBiA, którym w czasie służby wydano pozwolenie na broń do ochrony osobistej i/lub ochrony osób i mienia czy nadal pozostają w służbie odbywa się na zasadach określonych w cyt. ustawie. Funkcjonariusze państwowych formacji uzbrojonych traktowani są jak każdy inny posiadacz pozwolenia na broń palną. (...) to na posiadaczu pozwolenia ciąży obowiązek dostarczania raz na pięć lat ww. orzeczeń lub dokumentów potwierdzających okoliczności wymienione w art. 15 ust. 6 UoBiA. Dlatego przed upływem pięciu lat od wydania pozwolenia organy Policji nie mają obowiązku weryfikacji, czy funkcjonariusz, któremu wydano pozwolenie w dalszym ciągu znajduje się w służbie. W cytowanej ustawie nie ma przepisu zobowiązującego stronę do informowania organu Policji o fakcie zakończenia służby, a tym samym utraty uprawnień określonych w art. 15 ust. 6 UoBiA. Ustawa nie daje podstawy prawnej organom Policji do częstszej niż raz na pięć lat weryfikacji czy funkcjonariusze pełnią służbę i mają przydzieloną broń służbową. W WPA dokonuje się weryfikacji, o której mowa wyżej w następujący sposób tj. ważność orzeczeń jest monitorowana na bieżąco, w przypadku, gdy upłynął termin dostarczenia orzeczeń, a osoba sama nie dostarczy ww. orzeczeń lub dokumentu potwierdzającego pełnienie służby i przydziału broni (...) wszczynane jest postępowanie administracyjne w celu cofnięcia pozwolenia na broń (...).*

(akta kontroli str. 48-49)

9. W okresie objętym kontrolą wystąpiły łącznie 32 przypadki obligatoryjnego cofnięcia pozwolenia na broń i dotyczyło to odpowiednio osób:

- z zaburzeniami psychicznymi, psychologicznymi i uzależnionych³⁹ - 12 osób;
- nieposiadających miejsca stałego pobytu na terytorium RP⁴⁰ (jedna);
- skazanych za przestępstwo nieumyślne⁴¹ (13);
- przemieszczających się z rozładowaną bronią lub po spożyciu niedozwolonych substancji⁴² (sześć).

(akta kontroli str. 23)

W okresie objętym kontrolą wystąpiło łącznie 217 przypadków fakultatywnego cofnięcia pozwolenia na broń i dotyczyło to odpowiednio osób:

- wobec których ustały okoliczności faktyczne uzasadniające jego wydanie⁴³ - 137 przypadków (cofnięto 137 pozwoleń);

³⁸ W brzmieniu nadanym przez art. 10 pkt 3 ustawy z dnia 26 stycznia 2023 r. o zmianie ustaw w celu likwidowania zbędnych barier administracyjnych i prawnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 803).

³⁹ Art. 15 ust. 1 pkt 2-4 UoBiA.

⁴⁰ Art. 15 ust. 1 pkt 5 UoBiA.

⁴¹ Art. 15 ust. 1 pkt 6 lit a UoBiA.

⁴² Art. 18 ust. 1 pkt 4 UoBiA.

⁴³ Art. 18 ust. 4 UoBiA.

- które nie przedstawiły raz na pięć lat orzeczenia lekarskiego i psychologicznego⁴⁴ – 15 przypadków, wszczęto 15 postępowań, dziewięć zakończono cofnięciem pozwolenia, a sześć postępowań umorzono;
- zobowiązanych do wykonania badań przez organ Policji⁴⁵ – 57 przypadków, 27 postępowań zakończono cofnięciem pozwolenia, 20 postępowań jest nadal w toku;
- ze względu na okoliczności wymienione w art. 19a ust. 1 pkt 1-3, 5 UoBiA, tj. wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”, w związku z przemocą domową, wydania sądowego zakazu zbliżania się⁴⁶ – siedem przypadków, cofnięto siedem pozwoleń;
- które nie przestrzegały zasad przechowywania, noszenia oraz ewidencji broni i amunicji⁴⁷ – jeden przypadek, cofnięto jedno pozwolenie.

(akta kontroli str. 23)

W wyniku szczegółowego badania dokumentacji 10 osób zobowiązanych przez organ Policji do poddania się badaniom lekarskim i psychologicznym wobec wystąpienia okoliczności wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt 2-4 oraz art. 19a ust. 4 UoBiA, ustalono, że:

- we wszystkich przypadkach naczelnik WPA niezwłocznie wzywał strony do poddania się badaniom lekarskim i psychologicznym, wyznaczając 14 dniowy termin na realizację tego obowiązku;
- w czterech przypadkach strony poddały się ww. badaniom, z czego trzy z nich uzyskały pozytywną opinię, w tym w jednym przypadku WPA odwołał się od przedstawionych pozytywnych orzeczeń lekarskich i psychologicznych, w wyniku czego strona otrzymała ostateczne negatywne orzeczenia; w jednym przypadku strona uzyskała negatywne orzeczenia lekarskie i psychologiczne;
- w sześciu przypadkach strony nie przedstawiły ww. orzeczeń lub nie stawiały się w celu wykonania badań, w wyniku czego wydano decyzje o cofnięciu pozwolenia na broń, strony nie odwoływały się od tych rozstrzygnięć.

(akta kontroli str. 251-252)

10. W okresie objętym kontrolą wystąpiło łącznie 431 przypadków ujawnienia okoliczności dostatecznie uzasadniających podejrzenie, że osoba posiadająca pozwolenie na broń/dopuszczenie do posiadania broni, należy do osób wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt 2-4 UoBiA. We wszystkich tych przypadkach naczelnik WPA zobowiązał te osoby do poddania się badaniom (art. 15 ust. 5 UoBiA).

Badanie 10 postępowań w sprawie cofnięcia pozwolenia na broń/dopuszczenia do posiadania broni, w wyniku zaistnienia obligatoryjnych przesłanek określonych w art. 15 ust. 1 pkt 2-4 UoBiA oraz innych obligatoryjnych przesłanek wynikających z art. 15 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy wykazało, że:

- przyczyną wszczęcia postępowania w sprawie cofnięcia pozwolenia na broń/dopuszczenia do posiadania broni było uzyskanie przez WPA informacji uzasadniających to cofnięcie, tj.: o prawomocnym orzeczeniu

⁴⁴ Art. 18 ust. 5 pkt 2 UoBiA.

⁴⁵ Art. 18 ust. 5 pkt 2 UoBiA.

⁴⁶ Art. 18 ust. 5 pkt 2 UoBiA.

⁴⁷ Art. 18 ust. 5 pkt 4 UoBiA.

- sądu o skazaniu za przestępstwo (pięć spraw); negatywnym orzeczeniu lekarskim i psychologicznym (pięć spraw);
- w przypadku ujawnienia okoliczności, które w ocenie organu uzasadniały podejrzenie, że posiadacz pozwolenia na broń/dopuszczony do posiadania broni może nie posiadać zdolności psychofizycznych do dysponowania bronią, tj. należeć do osób wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt. 2-4 UoBiA (pięć spraw), każdorazowo zobowiązano stronę do poddania się badaniom lekarskim i psychologicznym na podstawie art. 15 ust. 5 UoBiA;
 - w przypadku spraw zakończonych cofnięciem pozwolenia na broń od wszystkich osób wyegzekwowano realizację przez te osoby obowiązku zwrotu dokumentów potwierdzających legalność posiadania broni i amunicji, a także niezwłocznego zbycia broni i amunicji, w czterech sprawach przedłożono dowody zbycia broni, w dwóch sprawach strony zrzekły się broni na rzecz Skarbu Państwa, a w jednej - posiadacz pozwolenia na broń nie posiadał zakupionej broni i amunicji;
 - w przypadku spraw zakończonych cofnięciem dopuszczenia do posiadania broni, w trzech przypadkach od decyzji wniesiono odwołanie (organ II instancji utrzymał w mocy zaskarżone decyzje, a WSA oddalały skargi w tym zakresie), we wszystkich przypadkach wyegzekwowano obowiązek zwrotu legitymacji osoby dopuszczonej do posiadania broni, przy czym w jednym przypadku strona zwróciła legitymację posiadacza broni po wyznaczonym terminie (1 miesiąc i 16 dni).

W jednym przypadku⁴⁸ po powzięciu informacji o wydaniu negatywnego orzeczenia lekarskiego w trybie odwołania (data wpływu orzeczenia do WPA – 13 września 2021 r.) stwierdzającego, że strona należy do osób wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt 2-4 UoBiA, zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie cofnięcia pozwolenia na posiadanie broni palnej w celach sportowych sporządzono 10 stycznia 2022 r., tj. po trzech miesiącach i 27 dniach.

W związku z powyższym naczelnik WPA wyjaśnił m.in., że: (...) *powzięcie informacji o wydaniu orzeczenia lekarskiego w trybie tzw. „odwoławczym” stwierdzającego, że strona należy do osób wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt 2 i 4 UoBiA nastąpiło w trakcie prowadzonego na wniosek strony postępowania administracyjnego dotyczącego zmiany decyzji i wydania pozwolenia na dodatkowe jednostki broni palnej w celu sportowym. Postępowanie zostało zakończone decyzją z dnia 6 października 2021 r. o odmowie zmiany pozwolenia. Strona wniosła odwołanie i KGP decyzją z 9 grudnia 2021 r. utrzymał w mocy zaskarżoną decyzję. 23 grudnia 2021 r. uzyskano ZPO potwierdzające odbiór decyzji KGP i ustalono datę uznania za ostateczną. Zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie cofnięcia pozwolenia na posiadanie broni palnej w celach sportowych sporządzono 10 stycznia 2022 r. W sprawie nastąpił zbieg okoliczności, tj. w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego w trybie art. 155 Kpa ustalono okoliczności stanowiące podstawę do cofnięcia pozwolenia. W praktyce przyjmuje się, że pierwszeństwo ma prowadzone postępowanie, a kolejne wszczynają się po jego zakończeniu.*

(akta kontroli str. 192-212, 339, 387-402, 431)

⁴⁸ Sprawa nr APV-IV.642.8.2020.

11. Zgodnie z art. 27 ust. 5 UoBiA, PZŁ i zarządy stowarzyszeń strzeleckich są obowiązane do corocznego składania do KWP aktualnych wykazów członków uprawiających łowiectwo lub strzelectwo z użyciem własnej broni oraz powiadamiania KWP o wykluczeniu członków tych organizacji w terminie 30 dni od dnia wykluczenia.

Pomimo że w latach 2024-2025, WPA kierował pisma⁴⁹ do podmiotów wymienionych w art. 29 ust. 5 UoBiA o obowiązku przekazywania wymaganych informacji, to w poprzednich latach okresu objętego kontrolą zaniechano takiego działania, a także nie podejmowano innych działań w celu wyegzekwowania realizacji tego obowiązku, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

W wyniku kierowanych do ww. podmiotów pism w latach 2024-2025, PZŁ (wszystkie okręgi) oraz zarządy stowarzyszeń (odpowiednio w 2024 – 16, 2025 – 10), przesyłały odpowiedzi wraz z aktualnymi listami członków stowarzyszeń oraz informacjami o rezygnacji z członkostwa. Ponadto w 2023 r. do WPA wpłynęły łącznie dwie informacje z dwóch stowarzyszeń z aktualnymi listami ich członków.

(akta kontroli str. 254, 256-295)

Badanie w zakresie korzystania przez Komendanta z uprawnienia cofnięcia pozwoleń na podstawie art. 18 ust. 4 UoBiA, przeprowadzono na podstawie dokumentacji ośmiu akt spraw⁵⁰ i ustalono, że:

- we wszystkich przypadkach Komendant wszczynał postępowania w sprawie cofnięcia pozwolenia na broń do celów sportowych i łowieckich;
- w wyniku przeprowadzonych postępowań, w jednym przypadku strona zrezygnowała z członkostwa w klubie (sprawa w toku); w trzech przypadkach umorzono postępowanie ze względu na dostarczenie przez strony aktualnych zaświadczeń o członkostwie w klubie; w jednym przypadku wszczęto postępowanie w sprawie cofnięcia pozwolenia na posiadanie broni do celów łowieckich (sprawa nadal w toku); w trzech przypadkach wydano decyzje o cofnięciu pozwolenia na broń do celów łowieckich;
- w przypadku wydania ww. decyzji o cofnięciu pozwolenia na broń do celów łowieckich i rezygnacji, w trzech przypadkach wyegzekwowano zwrot legitymacji posiadacza broni (broń zbyte), a w jednym przypadku strona do dnia cofnięcia pozwolenia nie nabyła i nie rejestrowała broni palnej;
- Komendant analizował informacje otrzymywane na podstawie art. 27 ust. 5 UoBiA oraz stosowano w tych przypadkach jednolitą praktykę w zakresie cofania pozwoleń w przypadku ustania członkostwa w danej organizacji.

(akta kontroli str. 253)

12. W okresie objętym kontrolą decyzje dotyczące pozwoleń na broń/dopuszczenia do posiadania broni, w tym odmowa wydania i cofnięcia, były przedmiotem odwołań do organu II instancji (KGP). Łącznie złożono 84 odwołania, odpowiednio w latach: 2022 (22 przypadki); 2023 (19); 2024 (35),

⁴⁹ Odpowiednio do 18 zarządów stowarzyszeń i PZŁ.

⁵⁰ Na podstawie informacji dotyczących o aktualnych wykazów członków uprawiających łowiectwo i strzelectwo przekazanych przez PZŁ (cztery osoby) oraz stowarzyszenia strzeleckie (cztery).

2025 (8). W wyniku ich rozpatrzenia, KGP utrzymała w mocy 55⁵¹ zaskarżonych decyzji, a w 29⁵² decyzje te zostały uchylone.

(akta kontroli str. 79)

13. Stosownie do treści art. 10a ust. 1 UoBiA, na wniosek osoby posiadającej broń palną zgodnie z wymogami prawa polskiego lub podmiotów, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 4, 5 i 7 cyt. ustawy, osobom wskazanym przez te podmioty oraz posiadającym dopuszczenia do posiadania broni, właściwy organ Policji wydaje Europejską kartę broni palnej⁵³. W okresie objętym kontrolą WPA wydał łącznie 205 EKBP, odpowiednio: w 2022 r. – 87, 2023 – 50, 2024 – 68.

(akta kontroli str. 36)

14. Zgodnie z art. 15h ust. 1-3 UoBiA, od orzeczenia lekarskiego/psychologicznego przysługuje odwołanie osobie ubiegającej się o wydanie orzeczenia lekarskiego/psychologicznego oraz komendantowi.

W okresie objętym kontrolą Komendant złożył łącznie 107 odwołań, w tym 88 dotyczących pozwoleń na broń i 19 dotyczących dopuszczeń do posiadania broni. Liczba odwołań w podziale ze względu na cel pozwolenia/dopuszczenia kształtowała się następująco:

- w celach ochrony osobistej – pięć odwołań, w wyniku których osoby poddane badaniu uzyskały pozytywne orzeczenia lekarskie/psychologiczne – cztery przypadki, a jedna nie stawiała się na badania;
- łowieckich – 43 odwołania, w wyniku których osoby poddane badaniu uzyskały: 23 orzeczeń pozytywnych, 16 negatywnych, trzy - nie stawiały się na badania), jedno w toku;
- sportowych – 16 odwołań (trzy orzeczenia pozytywne, cztery negatywne, cztery osoby nie stawiały się na badania, pięć w toku);
- kolekcjonerskich – 24 odwołania (12 orzeczeń pozytywnych, siedem negatywnych, pięć osób nie stawiało się na badania);
- w zakresie dopuszczeń – 19 odwołań (10 orzeczeń pozytywnych, trzy negatywne, pięć osób nie stawiało się na badania, jedno w toku).

Komendant wyjaśnił, że: *do najczęstszych przyczyn wniesienia odwołań od orzeczeń lekarskich/psychologicznych były uzyskane informacje o: 1/ przedstawieniu zarzutów popełnienia przestępstwa, 2/ interwencji Policji, 3/ pogarszający się stan zdrowia, 4/ skreślenie z listy kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej z uwagi na niedostarczenie orzeczeń lekarskich/psychologicznych.*

(akta kontroli str. 79-80)

15. W okresie objętym kontrolą do Wydziału Kontroli KWP wpłynęły dwie skargi, w przypadku których przeprowadzono administracyjne postępowanie skargowe (sprawy z 2022 r. i 2024 r.), i tak:

- I.S.III.0510.11.2022 – decyzją z 16 listopada 2022 r. Komendant odmówił wydania pozwolenia na posiadanie broni palnej w celach sportowych; skarga na podstawie art. 234 pkt. 1 Kpa została rozpatrzona w treści decyzji z dnia 22 października 2022 r., wskazując uzasadnienie prawne oraz faktyczne;

⁵¹ Odpowiednio w latach: 2022 – 20 przypadków (18 dotyczyło pozwoleń i dwa dotyczyły dopuszczeń), 2023 – (dziewięć; osiem; jeden); 2024 (20; 18; dwa); 2025 (sześć dotyczyło pozwoleń).

⁵² Odpowiednio w latach: 2022 (dwa przypadki po jednym dotyczącym pozwoleń i dopuszczeń); 2023 (10; 9; jeden); 2024 (15; 12; trzy), 2025 (dwa dotyczyły pozwoleń).

⁵³ Dalej: EKBP.

- I.S.II.0510.15.2024 – dotycząca bezprawnego odebrania broni palnej przez funkcjonariuszy Policji; po przeprowadzeniu, postępowania wyjaśniającego, 27 grudnia 2024 r. zawiadomiono stronę o sposobie załatwienia skargi; skargę uznano za bezprzedmiotową.

(akta kontroli str. 36, 255)

16. Realizacja zadań dotyczących reglamentacji dostępu do broni palnej nie była w okresie objętym kontrolą przedmiotem audytu wewnętrznego i kontroli, zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych. W przedłożonych planach audytu wewnętrznego za lata 2023-2025 uwzględniano w obszarze działalności KWP sprawy związane z postępowaniami administracyjnymi, dotyczącymi pozwoleń na broń i nadawano im wagę średniego ryzyka.

(akta kontroli str. 78, 83, 95, 102)

17. Informacji na temat ograniczeń i utrudnień w realizacji zadań związanych z reglamentacją broni palnej udzieliła Komendant, który wskazała diagnozowane trudności związane z:

- *zasadami wnoszenia odwołań od orzeczeń lekarskich/psychologicznych – skrócenie terminu do przekazania akt do rozpatrzenia odwołania, zmiana podmiotu, do którego wnoszone są odwołania z określonych ośrodków na lekarzy i psychologów;*
- *zasadami ponoszenia kosztów deponowania broni – dotyczy terminów wymagalności, osób zobowiązanych do ponoszenia kosztów, dochodzenia nieopłaconych kosztów;*
- *zobowiązaniem Policji do rejestracji danych w SRB, w przypadku ich niewprowadzenia przez koncesjonowane podmioty.*

(akta kontroli str. 79)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Opolu wydał w dniach 18 stycznia 2023 r.⁵⁴ i 30 stycznia 2024 r.⁵⁵, pozwolenia na broń do ochrony osobistej, mimo braku rzetelnego udokumentowania weryfikacji przez organ Policji istnienia stałego, realnego, ponadprzeciętnego zagrożenia życia, zdrowia lub mienia, tj. zaistnienia okoliczności określonych w art. 10 ust. 3 pkt 1 UoBiA. Wnioskodawcy, ubiegając się o pozwolenie na broń do ww. celów wskazali, że są wysokiej rangi funkcjonariuszami Policji i z racji wykonywanych zajęć związanych m.in. ze zwalczaniem przestępczości zorganizowanej oraz pracy kryminalnej czują się zagrożeni jako funkcjonariusze Policji.

W ramach prowadzonego postępowania nie przeprowadzono czynności dowodowych zmierzających do dokładnego ustalenia stanu faktycznego potwierdzającego zaistnienie przesłanek wymienionych w art. 10 ust. 3 pkt 1 UoBiA, uzasadniających wydanie pozwolenia na broń w celach ochrony osobistej

⁵⁴ AP-III.642.227.2022.

⁵⁵ AP-I.642.6.2024.

tj. istnienia stałego, realnego, ponadprzeciętnego zagrożenia życia, zdrowia lub mienia, czym naruszono treść przepisów art. 7 oraz art. 77 Kpa.

W uzasadnieniach wydanych decyzji przywołano argumenty podane we wnioskach. Innych okoliczności świadczących o istnieniu stałego, realnego i ponadprzeciętnego zagrożenia życia, zdrowia i mienia nie wskazano.

(akta kontroli str. 116-121, 347-364)

W odniesieniu do obu przypadków naczelnik WPA wyjaśnił m.in., że: (...) organy Policji wydają pozwolenie na broń, jeżeli okoliczności faktyczne, na które powołuje się osoba ubiegająca się o broń uzasadniają wydanie takiego pozwolenia. Powyższy przepis, pozostawia ocenę argumentów przedstawionych przez podmiot wnioskujący o wydanie pozwolenia na broń, organom Policji. Ocena argumentów w tych sprawach jest wyłącznym uprawnieniem organu Policji, który może prowadzić w tym względzie mniej lub bardziej rygorystyczną „politykę” (...) w trakcie prowadzonych postępowań nie stwierdzono istnienia negatywnych przesłanek określonych w art. 15 ust. 1 UoBiA. W ocenie Zastępcy Komendanta Wojewódzkiego Policji w Opolu argumenty podniesione przez wnioskodawców były mu znane i nie było konieczności przeprowadzenia dodatkowych czynności dowodowych (...).

(akta kontroli str. 337)

W odniesieniu do złożonych wyjaśnień należy zauważyć, że biorąc pod uwagę treść przepisu art. 10 ust. 3 pkt 1 UoBiA, który wymaga wykazania stałego, realnego i ponadprzeciętnego zagrożenia (musi ono faktycznie istnieć) oraz treść przepisu art. 7 oraz art. 77 Kpa, w celu udokumentowania wystąpienia stałego, realnego i ponadprzeciętnego zagrożenia, należało w odpowiedni sposób przeprowadzić postępowanie dowodowe potwierdzające wystąpienie tych okoliczności.

2. W wyniku kontroli prawidłowości i terminowości prowadzenia przez WPA postępowań administracyjnych ustalono, że w odniesieniu do 27 postępowań stronom nie zapewniono czynnego udziału w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji nie umożliwiono im wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań, co stanowiło naruszenie przepisu art. 10, 79a i 81 Kpa.

(akta kontroli str. 116-248)

W związku z powyższym naczelnik WPA wyjaśnił m.in., że: (...) po złożeniu wniosku strona otrzymuje pouczenie o swoich prawach i obowiązkach wynikających z KPA. Pouczenie to zawiera w szczególności treść przepisów art. 8, 10, 35, 40, 41, 73, 75, 79 Kpa oraz o przetwarzaniu danych. Sprawy winny być załatwiane bez zbędnej zwłoki. W przypadku gdy postępowanie ma zakończyć się decyzją zgodną z żądaniem strony wysłanie dodatkowej informacji o uprawnieniach wynikających z art. 10 Kpa wiąże się z koniecznością jego przedłużenia i wydania decyzji po dodatkowych 3-4 tygodniach. Może to stanowić podstawę do wniesienia ponaglenia w związku z możliwą przewlekłością (...) organ w tej sytuacji ponosił będzie dodatkowe koszty wysyłki korespondencji. W wielu przypadkach strony postępowań we wnioskach zawierają oświadczenie, że w przypadku zakończenia postępowania decyzją pozytywną odstępują od skorzystania z ww. uprawnienia (...).

(akta kontroli str. 340)

Najwyższa Izba Kontroli podziela w części stanowisko naczelnika WPA, w szczególności w odniesieniu do możliwości wystąpienia wydłużenia terminu do wydania decyzji w związku z realizacją przez WPA obowiązków wynikających z treści przepisu art. 10, 79a i 81 Kpa, nie mniej jednak, w toku prowadzonych postępowań administracyjnych, WPA gromadzi materiały i środki dowodowe nieznanne na tym etapie wnioskodawcom (wywiady środowiskowe, zaświadczenia z KRK, notatki ze sprawdzenia w bazach PESEL i KSIP), a taki stan rzeczy implikuje obowiązek zawiadomienia strony o możliwości wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. NIK zwraca jednocześnie uwagę, iż zgodnie z art. 10 § 2-3 Kpa, odstąpienie od zasady wyrażonej w art. 10 § 1 Kpa jest możliwe tylko w przypadkach, gdy załatwienie sprawy nie cierpi zwłoki ze względu na niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia ludzkiego albo ze względu na groźącą niepowetowaną szkodę materialną. Wówczas organ administracji publicznej obowiązany jest utrwalić w aktach sprawy, w drodze adnotacji, przyczyny odstąpienia od ww. zasady. W żadnym z powyższych przypadków nie wystąpiły ww. okoliczności.

3. W latach 2022-2023 Komendant nie podejmował rzetelnych działań w celu wyegzekwowania realizacji przez PZŁ i zarządy stowarzyszeń strzeleckich, funkcjonujących na terenie województwa opolskiego, obowiązków wynikających z art. 27 ust. 5 UoBiA dotyczących corocznego składania do KWP aktualnych wykazów członków uprawniających łowiectwo lub strzelectwo z użyciem własnej broni oraz powiadamiania KWP o wykluczeniu członków tych organizacji w terminie 30 dni od dnia wykluczenia.

Naczelnik WPA wyjaśnił m.in., że: *Lata 2022-2023, przypadają na ogłoszony w Polsce stan epidemii i zagrożenia epidemicznego. W tym czasie WPA borykał się z dużą absencją chorobową. Z tego powodu praca Wydziału skupiała się na realizacji najważniejszych spraw związanych z obsługą interesantów (...) Poprawiająca się sytuacja kadrowa dała możliwość na podjęcie kroków zmierzających do wyegzekwowania realizacji przez PZŁ i zarządy stowarzyszeń strzeleckich (...) obowiązków wynikających z art. 27 ust. 5 UoBiA.*

(akta kontroli str. 78, 254, 386)

OCENA CZĄSTKOWA

KWP nie w pełni prawidłowo i rzetelnie realizowała zadania związane z reglamentacją dostępu do broni palnej. Wprawdzie weryfikowano istnienie przesłanek uniemożliwiających wydanie pozwolenia na broń/dopuszczenia do posiadania broni, ale stwierdzono przypadki nieprzeprowadzenia dowodów na okoliczność istnienia stałego, realnego, ponadprzeciętnego zagrożenia życia, zdrowia lub mienia, tj. zaistnienia przesłanek określonych w art. 10 ust. 3 pkt 1 UoBiA do wydania pozwoleń m.in. do celu ochrony osobistej. Wszystkie postępowania prowadzono w wymaganych terminach, we wszystkich aktach spraw gromadzono m.in. informacje z KRK, sporządzano również notatki służbowe z weryfikacji rejestrów PESEL oraz KSIP.

Prawidłowo wydawano świadectwa broni oraz dopuszczenia do posiadania broni. W przypadku 27 postępowań stronom nie zapewniono jednak czynnego udziału w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji nie umożliwiono im wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

W latach 2022-2023 Komendant nie w pełni rzetelnie podejmował działania zmierzające do wyegzekwowania realizacji przez PZŁ i zarządy stowarzyszeń strzeleckich, funkcjonujących na terenie województwa opolskiego, obowiązków wynikających z art. 27 ust. 5 UoBiA dotyczących corocznego składania do KWP aktualnych wykazów członków uprawniających łowiectwo i strzelectwo.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

2. Nadzór nad posiadaniem broni palnej

1. Na obszarze województwa opolskiego, według stanu na 31 grudnia 2024 r. zarejestrowanych było 20 504 szt. broni. W latach 2022-2024 liczba zarejestrowanych egzemplarzy broni wzrosła o 5 698 szt.

Liczba egzemplarzy broni zarejestrowanej do poszczególnych celów na 31 grudnia 2024 r. przedstawiała się następująco:

- ochrona osobista - 211 szt. zarejestrowanej broni (w latach 2022-2024 liczba broni zwiększyła się o 18 szt.);
- ochrona osób i mienia – siedem szt. broni (siedem);
- łowiecki – 11 058 szt. broni (1161);
- sportowy – 5 586 szt. broni (2 596);
- rekonstrukcje historyczne – trzy szt. broni (trzy);
- kolekcjonerski – 3 357 szt. broni (1 835);
- pamiątkowy – 103 szt. broni (bez zmian);
- szkoleniowy – 179 szt. broni (78).

(akta kontroli str. 19, 346)

Komendant zarejestrował, w latach 2023-2024, 86 szt. broni zgłoszonych przez funkcjonariuszy służb wymienionych w art. 10 ust. 3a UoBiA, którzy uzyskali pozwolenie na posiadanie broni deklarując chęć wzmocnienia potencjału obronnego RP, w tym:

- do ochrony osobistej – 81 szt. broni;
- do ochrony osób i mienia – pięć szt. broni.

(akta kontroli str. 22)

Komendant zarejestrował, według stanu na 31 grudnia 2024 r., łącznie 825 szt. broni zgłoszonych przez podmioty posiadające pozwolenie na broń na okaziciela, w tym w latach 2022-2024 - 147 szt.

Liczba jednostek broni zarejestrowanych w podziale na kategorie celów w jakim wydane zostało pozwolenie na broń na okaziciela, w tym liczba broni zarejestrowana w latach 2022-2024, przedstawiała się następująco:

- wewnętrzne służby ochrony – siedem (w latach 2022-2024 nie zarejestrowano dla tej kategorii podmiotów);
- ochrona osób i mienia – 211 (13);
- podmioty prowadzące strzelnice – 165 (92);
- szkoły, organizacje sportowe i łowieckie, stowarzyszenia, podmioty realizujące ćwiczenia strzeleckie bądź kształcące w zawodzie pracownika ochrony – 440 (42);
- podmioty, których pracownikom broń jest niezbędna do ochrony osobistej ze względu na szczególne narażenie życia lub zdrowia – dwie (nie zarejestrowano broni dla tej kategorii podmiotów).

(akta kontroli str. 21)

2. Na obszarze województwa opolskiego, w okresie objętym kontrolą, Policja ujawniła siedem przypadków zaistnienia przesłanek obligatoryjnego odebrania 12 sztuk broni (art. 19a ust. 1 UoBiA) oraz 20 przypadków, w których wystąpiły przesłanki fakultatywnego odebrania broni (art. 19 UoBiA). Przesłanki obligatoryjne dotyczyły wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” w związku z zagrożeniem życia lub zdrowia osoby doznającej przemocy domowej, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej⁵⁶. Fakultatywne odebranie broni nastąpiło z uwagi na przesłanki wynikające z:

- art. 19 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 18 ust. 1 pkt 2 i art. 15 ust. 1 pkt 2-4 (zagrożenie bezpieczeństwa publicznego z uwagi na zaburzenia psychiczne, znacznie ograniczonej sprawności psychofizycznej, istotne zaburzenia funkcjonowania psychologicznego, uzależnienie od alkoholu lub od substancji psychoaktywnych) – trzy osoby (osiem szt. broni);
- art. 19 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 18 ust. 1 pkt 4 (zagrożenie bezpieczeństwa publicznego z uwagi na przemieszczanie się z nie rozładowaną bronią albo noszenie broni, znajdując się w stanie po spożyciu alkoholu, środka odurzającego lub substancji psychotropowej albo środka zastępczego) – cztery osoby (18 szt. broni);
- art. 19 ust. 1a (toczące się postępowanie karne o przestępstwa określone w art. 15 ust. 1 pkt 6 UoBiA) – 13 osób (40 szt. broni).

(akta kontroli str. 302-304)

Na podstawie dokumentacji pięciu spraw dotyczących osób, którym funkcjonariusze różnych jednostek Policji odebrali broń z przyczyn określonych w art. 19a ust. 1 UoBiA ustalono, że odbiór broni, amunicji oraz dokumentów potwierdzających legalność posiadania broni nastąpił niezwłocznie po ujawnieniu okoliczności obligujących do jej odebrania. W trzech przypadkach nastąpiło to w dniu ujawnienia takich okoliczności, a w dwóch dnia następnego, w tym w jednym przypadku odebranie broni poprzedzone było nałożeniem plomby na szafę, w której przechowywana była broń w dniu ujawnienia okoliczności. We wszystkich badanych przypadkach obligatoryjnego odebrania broni, przekazana ona została do magazynu broni KWP, a Komendant podjął działania mające na celu weryfikację przesłanek wymienionych w art. 15 ust. 1 pkt 2-4 UoBiA, tj. zobowiązano osoby posiadające pozwolenie na broń do poddania się badaniom lekarskim i psychologicznym. Do dnia kontroli⁵⁷ wszczęto i zakończono cztery postępowania administracyjne w przedmiocie cofnięcia pozwolenia na broń.

(akta kontroli str. 456)

Na podstawie dokumentacji sześciu spraw⁵⁸ dotyczących osób, którym funkcjonariusze różnych jednostek Policji odebrali broń z przyczyn określonych w art. 19 ust. 1 i 1a UoBiA ustalono, że odbiór broni, amunicji oraz dokumentów potwierdzających legalność posiadania broni, a następnie złożenie do magazynu

⁵⁶ Dz.U. z 2024 r. poz. 1673.

⁵⁷ 11 czerwca 2025 r. W przypadku piątej sprawy zobowiązanie do badań przesłano 24 kwietnia 2025 r.

⁵⁸ Po dwie sprawy, w których przesłanką odebrania broni był 1/ art. 19 ust. 1a UoBiA, 2/ art. 19 ust. 1 w zw. z art. 18 ust. 1 pkt 4 UoBiA i 3/ art. 19 ust. 1 w zw. z art. 18 ust. 1, art. 15 ust 1 pkt 2-4 UoBiA.

broni KWP nastąpiło niezwłocznie po ujawnieniu okoliczności uprawniających do jej odebrania.

W poszczególnych kategoriach spraw stosowano jednolite podejście i praktykę podejmowanych czynności, w tym zobowiązywano do poddania się badaniom w przypadku zabezpieczenia broni związanego z przesłankami wymienionymi w art. 15 ust. 1 pkt 2-4 UoBiA, wszczynano postępowania w sprawie cofnięcia pozwolenia na broń i wydawano decyzje cofające pozwolenia na broń (przesłanka z art. 18 ust. 1 pkt 4 oraz 18 ust. 1 pkt 2) oraz zasięmano informacji w jednostkach Policji i prokuratury w przypadku zabezpieczenia broni w związku z postępowaniami karnymi.

W jednym przypadku zabezpieczenie broni nastąpiło 15 maja 2025 r. po uzyskaniu przez Komendanta 11 kwietnia 2025 r. informacji o śledztwie prowadzonym wobec osoby posiadającej broń i zwróceniu się 14 kwietnia 2025 r. do Komendanta Miejskiego Policji w Opolu z prośbą o rozważnie czy w prowadzonej sprawie nie zachodzą przesłanki do prewencyjnego zabezpieczenia broni.

(akta kontroli str. 457-458)

3. W przypadku cofnięcia pozwolenia na broń, Komendant rzetelnie i skutecznie egzekwował realizację obowiązków dotyczących zbycia broni i amunicji, a także monitorował realizację obowiązku złożenia niesprzedanej broni i amunicji do depozytu oraz podejmowała działania w przypadku braku realizacji obowiązków przez osoby, którym cofnięto pozwolenie na posiadanie broni.

Na podstawie próby 10 osób posiadających broń, którym cofnięto pozwolenie na broń ustalono, że:

1/ w zakresie zwrotu dokumentów:

- w sześciu przypadkach osoby te zrealizowały obowiązek wynikający z art. 18 ust. 8 UoBiA, tj. w terminie 7 dni od dnia otrzymania ostatecznej decyzji o cofnięciu pozwolenia na broń zwróciły dokumenty potwierdzające legalność posiadania broni i amunicji do KWP;
- w jednym przypadku, po uprawomocnieniu się decyzji o cofnięciu pozwolenia na posiadanie broni do celów ochrony osobistej⁵⁹, złożono pozytywnie rozpatrzony przez KWP wniosek o przerejestrowanie na broń do celów kolekcjonerskich;
- w pozostałych trzech przypadkach zawiadomiono właściwe miejscowo jednostki Policji⁶⁰ o braku zwrotu dokumentów i podejrzeniu popełnienia wykroczenia;

2/ w zakresie zwrotu broni:

- w jednym przypadku nie doszło do powstania obowiązku zbycia z uwagi na jej przerejestrowanie do celów kolekcjonerskich;
- w czterech przypadkach osoby sprzedały broń i amunicję, tj. zrealizowały obowiązek wynikający z art. 22 ust. 1 UoBiA przed upływem trzydziestu dni od daty utraty uprawnienia do posiadania broni;

⁵⁹ Z uwagi na ustanie okoliczności faktycznych, które stanowiły podstawę do wydania pozwolenia.

⁶⁰ Komendanta Miejskiego Policji w Opolu, Komendanta Powiatowego Policji w Brzegu i Komendanta Powiatowego Policji w Strzelcach Opolskich.

- w trzech przypadkach złożono broń i amunicję do depozytu KWP⁶¹ w terminie określonym w cyt. wyżej art. 22 ust. 3 UoBiA;
- w dwóch przypadkach, z uwagi na zaniechanie realizacji obowiązku zbycia broni i amunicji lub złożenia niesprzedanej broni i amunicji do depozytu, skierowano zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa polegającego na posiadaniu broni bez pozwolenia⁶².

(akta kontroli str. 459-463)

4. W KWP zapewniono możliwość deponowania broni i amunicji, a warunki jej przechowywania odpowiadały wymogom określonym w przepisach rozporządzenia w sprawie przechowywania broni w związku z § 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 czerwca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad deponowania i niszczenia broni i amunicji w depozycie Policji, Żandarmerii Wojskowej lub organu celnego oraz stawki odpłatności za ich przechowywanie w depozycie⁶³. Miejsce i sposób przyjmowania broni i amunicji do depozytu oraz ocena jej stanu technicznego gwarantowały bezpieczeństwo osób przebywających na terenie Komendy.

Ogłędziny pomieszczeń, w których przyjmowano broń i amunicję do depozytu wykazały, że:

- były to pomieszczenia biurowe w budynku WPA, który posiada murowane ściany oraz zabezpieczenia antywłamaniowe;
- w pomieszczeniu znajdującym się na parterze, w sąsiedztwie pomieszczenia biurowego funkcjonariuszy WPA umieszczono pojemnik z piaskiem, służący do przechwytywania pocisków, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia w sprawie przechowywania broni.

Naczelnik wyjaśnił, że broń i amunicja pobrana do depozytu przekazywana była wyznaczonemu funkcjonariuszowi odpowiedzialnemu za depozyt. Dostarcza on je do magazynu broni w budynku przy ul. Korfantego 2. *Najczęściej tego samego dnia. W przypadku konieczności czasowego pozostawienia broni i amunicji w budynku KWP były one umieszczane w szafach stalowych w zabezpieczonym pomieszczeniu.*

(akta kontroli str. 314-315)

Ogłędziny pomieszczenia czasowego przechowywania broni wykazały, że:

- znajdowało się ono obok pomieszczenia z urządzeniem służącym do przechwytywania pocisków;
- prowadziły do niego drzwi obite blachą stalową z dwóch stron, posiadające blokadę przeciwwyważeniową oraz zamknięcie na dwa zamki antywłamaniowe;
- okna zabezpieczone były siatką stalową i kratami;

⁶¹ Osoby te złożyły też oświadczenia o przeniesieniu własności broni oraz amunicji na rzecz Skarbu Państwa.

⁶² W związku ze sprawą AP-BM-3161/92/02 dodatkowo złożono zażalenie na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa i zawiadomienie do Komendanta Powiatowego Policji w Strzelcach Opolskich o podejrzeniu popełnienia wykroczenia z art. 51 ust. 2 pkt 1 UoBiA, przekazano do zobowiązanego wezwanie do złożenia broni do depozytu KWP. Broń została złożona do depozytu, a następnie sprzedana. Śledztwo zostało umorzone we wrześniu 2024 r. z uwagi na brak znamion czynu zabronionego – ustalono w trakcie postępowania, że broń została użyczona na podstawie ustnej (w 2019 r.), a następnie pisemnej (29 maja 2022 r.) umowy zawartej z osobą z pozwoleniem na posiadanie broni.

⁶³ Dz.U. Nr 152, poz. 1609. Dalej: rozporządzenie w sprawie deponowania broni.

- w pomieszczeniu znajdowały się szafy stalowe.

(akta kontroli str. 315)

Ogłędziny magazynu broni, w którym przechowywana jest broń i amunicja przekazana do depozytu wykazały, że:

- magazyn broni stanowił oddzielny zespół trzech pomieszczeń w budynku o konstrukcji niepalnej, wydzielonych ścianami murowanymi, usytuowany w przyziemiu budynku KWP przy ul. Korfantego 2 w Opolu;
- przed wejściem do pomieszczeń magazynu broni znajdowały się dwie gaśnice proszkowe o masie środka gaśniczego ABC 2 kg i 6 kg;
- w bezpośrednim sąsiedztwie, jak i w pomieszczeniach magazynu broni brak było koca gaśniczego, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- do magazynu prowadziły drzwi obite blachą stalową z dwóch stron, posiadające blokadę przeciwwyważeniową oraz zamknięcie na dwa zamki antywłamaniowe marki Gerda w klasie „7” według normy PN-EN 12209, a także drzwi przeciwpożarowe (klasa ITB 1456/W) i kratka stalowa z kłódką, plombowaną przez depozytariusza;
- okna znajdowały się w dwóch pomieszczeniach i były osłonięte siatkami stalowymi o wymiarach oczek około 10 mm × 10 mm, o średnicy drutu co najmniej 2,5 mm, zamocowanymi na stałe w murze, w ramie stalowej;
- okna zabezpieczone były też kratami wykonanymi z okrągłych prętów stalowych o średnicy nie mniejszej niż 12 mm, w których odstęp między prętami nie przekraczał wymiarów 120 mm × 120 mm oraz kratami stalowymi o charakterze dekoracyjnym;
- drzwi wejściowe oraz pomieszczenia magazynu wyposażone były w system sygnalizacji włamania z transmisją sygnału alarmu do dyżurnego KWP;
- w magazynie broni znajdowało się stanowisko przeznaczone do konserwacji przechowywanej broni wyposażone m.in. w wyciory różnego typu (do broni długiej i krótkiej), środek chemiczny do konserwacji elementów metalowych, olej maszynowy, szczoteczki, tkaninę do czyszczenia, a także apteczkę;
- w pomieszczeniach magazynu brak było skrzyni z piaskiem lub innego urządzenia służącego do przechwytywania pocisków, z oznaczeniem "TU KIERUJ BROŃ";
- amunicja w magazynie przechowywana była w pudełkach i pojemnikach, w tym w workach foliowych;
- amunicja nie znajdowała się w magazynkach;
- broń umieszczona została na drewnianych stojakach - przy każdym egzemplarzu dołączono papierową etykietę zawierającą numer protokołu, dane o nazwie, numerze i kalibrze broni oraz jej właścicielu;
- broń była rozładowana, z odłączonymi magazynkami;
- dokumenty związane z przyjmowaniem broni i amunicji do depozytu nie znajdowały się w magazynie broni;
- samodzielny i pełny dostęp do magazynu broni posiadał depozytariusz - funkcjonariusz odpowiedzialny za depozyt broni i amunicji;
- klucze do magazynu broni znajdowały się w elektronicznym depozytorze w korytarzu budynku KWP.

Spełnione zostały wymogi §§ 3 i 4 rozporządzenia w sprawie przechowywania broni, z wyjątkiem wyposażenia magazynu broni w koc gaśniczy, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 310-313, 455)

Naczelnik WPA wskazał, że *w przypadku nieobecności depozytariusza, wejście dokonywane do magazynu broni jest komisyjnie w składzie trzech osób. Z takiego wejścia sporządzany jest protokół, który trafia do depozytariusza. Do pobrania kluczy z elektronicznego dyspozytora upoważniony jest depozytariusz, Naczelnik WPA oraz dyżurni KWP w sytuacjach awaryjnych. Naczelnik stwierdził też, że rozporządzenie określa, że skrzynia z piaskiem winna znajdować się w magazynie broni w miejscu ładowania i rozładowywania broni. W depozycie nie wykonuje się tych czynności, broń jest jedynie przechowywana w stanie rozładowanym. Sprawdzenie broni oraz jej ewentualne rozładowanie przeprowadza się w miejscu przyjęcia broni do depozytu w siedzibie Wydziału Postępowań administracyjnych KWP przy ul. Powstańców Śląskich 20. W pomieszczeniu tym znajduje się beczka z piaskiem i oznaczeniem „Tu kieruj broń”.*

(akta kontroli str. 311, 314, 509)

5. W depozycie na koniec lat 2021-2024 znajdowało się odpowiednio 96, 173, 180 i 188 szt. broni. W kolejnych latach okresu 2022-2024 do depozytu przyjęto 150, 91 i 93 sztuk oraz wydano 73, 84 i 85, w tym zwrócono 41, 59 i 34 i wydano do zniszczenia 10, 13 i 7.

(akta kontroli str. 80)

Z tytułu deponowania broni KWP uzyskała dochód w łącznej kwocie 95 tys. zł, odpowiednio w: 2022 r. 28,5 tys. zł, 2023 r. 27,9 tys. zł, 2024 r. 23,7 tys. zł i w I kwartale 2025 r. 14,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 78-79)

6. W trakcie oględzin magazynu oraz miejsca przyjmowania broni i amunicji do depozytu ustalono, że dokumenty związane z przyjmowaniem broni i amunicji do depozytu znajdowały się w pomieszczeniu biurowym WPA, w którym pracuje depozytariusz. Na drzwiach do tego pomieszczenia umieszczono informację – „Depozyt”.

(akta kontroli str. 315)

Analiza przeprowadzona na próbie 10 protokołów dokumentujących przyjęcie broni i amunicji do depozytu oraz wpisów w Księżce ewidencji broni i amunicji dotyczących tych przyjęć wykazała, że:

- protokoły odpowiadały wzorowi wynikającemu z załącznika nr 1 do rozporządzenia w sprawie deponowania broni;
- protokoły zawierały wszystkie niezbędne informacje;
- protokoły zawierały opis broni oraz adnotację o treści: *Zapoznałem(am) się z treścią protokołu oraz oceną stanu technicznego broni w dniu (...), z podaniem daty zbieżnej z datą sporządzenia protokołu;*
- protokoły zawierały pieczętki i podpisy osób przyjmujących broń i amunicję do depozytu – R. B. (trzy), S.H. (jeden), K.B. (trzy), K.K. (jeden), K.P. (jeden), D.M. (jeden) – tj. funkcjonariuszy z WPA, z których R.B. i D.M. ukończyli szkolenie specjalistyczne – kurs z obsługi oraz naprawy broni strzeleckiej,

- lecz żadna z tych osób nie była specjalistą z zakresu rusznikarstwa, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- do protokołów nie dołączono opinii dotyczących stanu technicznego broni, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
 - dokonano odpowiednich wpisów w Księżce ewidencji broni i amunicji, z wyjątkiem jednego przypadku braku zgodności osoby przyjmującej do depozytu, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
 - Książka ewidencji broni i amunicji prowadzona była w sposób spełniający wymogi rozporządzenia w sprawie deponowania broni.

(akta kontroli str. 464-482, 488-491)

W dwóch przypadkach⁶⁴ z objętej szczegółowym badaniem próby 10 protokołów broni i amunicji zdeponowanej, sporządzono protokoły oceny stanu technicznego broni, o których mowa w § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie deponowania broni. Protokoły te sporządzone zostały przez komisję w składzie R.B., L.Ś. i D.M., z których R.B. i D.M. ukończyli szkolenie specjalistyczne – kurs z obsługi oraz naprawy broni strzeleckiej, lecz żadna z tych osób nie była specjalistą z zakresu rusznikarstwa, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Komisję powołał Komendant decyzją nr 182/2023 z 27 października 2023 r. w sprawie powołania komisji do przeprowadzenia oceny stanu technicznego broni znajdującej się w depozycie Komendy Wojewódzkiej Policji.

(akta kontroli str. 464-465, 483-493)

W trzech przypadkach⁶⁵ z objętej szczegółowym badaniem próby 10 protokołów broni i amunicji zdeponowanej, złożone zostały oświadczenia o przekazaniu broni na rzecz Skarbu Państwa. W ww. przypadkach broń została przyjęta do depozytu przez funkcjonariuszy WPA, a następnie przekazana do Wydziału Zaopatrzenia KWP, co zostało odnotowane w Księżce ewidencji broni i amunicji prowadzonej przez WPA oraz w protokole przyjęcia do magazynu uzbrojenia Wydziału Zaopatrzenia KWP.

Nie zostały natomiast sporządzone oceny stanu technicznego broni wymagane przez § 10 ust. 1 w związku z § 6 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie deponowania broni, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 464-465, 485-487, 516-517)

7. W KWP nie wprowadzono procedury regulującej postępowanie z bronią po osobach zmarłych. W trakcie kontroli wygenerowano⁶⁶ raport zawierający wykaz osób urodzonych w latach 1900-1930 posiadających pozwolenie na broń. Wykaz zawierał 33 osoby. Z tak uzyskanej listy, funkcjonariusze KWP, korzystając z Systemu Wyszukiwawczego Policji, ustalili 20 osób, które nie żyją.

W wyniku kontroli ustalono, że w rejestrze *Broni*:

- informacja o zgonie została odnotowana w przypadku czterech osób;
- w przypadku 18 osób odnotowano w KSIP datę utraty uprawnień;

⁶⁴ Protokoły nr 10/2022 z 28 stycznia 2022 r. i 81/2022 z 15 lipca 2022 r.

⁶⁵ Protokoły nr 50/2023 z 9 października 2023 r., 51/2023 z 10 października 2023 r. i 63/2023 z 14 listopada 2023 r.

⁶⁶ 5 czerwca 2025 r.

- dwie pozostałe osoby figurowały jako posiadające broń, na której posiadanie wymagane jest pozwolenie – były to ręczne miotacze gazu obezwładniającego, na posiadanie których nie jest wymagane pozwolenie na broń, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* w trzecim obszarze wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 320-321, 494-495)

Naczelnik WPA wyjaśnił, że *obowiązek usuwania danych osób, którym cofnięto pozwolenie na broń obowiązuje od 1 listopada 2014 r. (...) przyjęto, że do osób zmarłych stosuje się zasady dotyczące cofnięcia pozwolenia*. Naczelnik WPA stwierdził też, że *rejestr Broń nie zawiera narzędzi umożliwiających w sposób zautomatyzowany pozyskiwanie informacji o zgonie posiadacza broni. Informacje o osobach zmarłych posiadających pozwolenie uzyskiwane są z kół łowieckich, Zarządu Okręgowego PZŁ w Opolu, rodzin, stowarzyszeń sportowych/kolekcyjnych. Informacje te nie zawsze są uzyskiwane niezwłocznie po śmierci osoby*. Naczelnik WPA wyjaśnił, że *z uwagi na obłożenie pracą funkcjonariuszy dotychczas nie było możliwości przeprowadzenia przesiewowo sprawdzenia wszystkich osób zarejestrowanych w rejestrze Broń (zarejestrowano ok. 8382 rekordów) pod kątem weryfikacji danych i porównania z informacjami z Centralnej Ewidencji Ludności pod kątem wprowadzenia informacji o zgonie lub zmiany miejsca stałego pobytu*. Naczelnik WPA wyjaśnił też, że *w przypadku uzyskania informacji o zgonie posiadacza broni, w celu zabezpieczenia broni i amunicji przed dostępem osób nieuprawnionych, WPA niezwłocznie pisemnie zwraca się do właściwej miejscowo jednostki Policji o sprawdzenie ostatniego miejsca pobytu zmarłego i zabezpieczenie broni i amunicji oraz legitymacji posiadacza broni i przekazanie ich do depozytu KWP. W przypadku nieodnalezienia broni kierowane jest zawiadomienie do jednostki o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 263 § 2 lub 4 kk*.

(akta kontroli str. 307-309)

8. KWP przeprowadziła, w latach 2022-2024, 36 kontroli podmiotów, o których mowa w art. 29 ust. 1 UoBiA, posiadających broń, w zakresie jej przechowywania i magazynowania, tj. przeprowadzono 30 kontroli przedsiębiorców koncesjonowanych w ochronie osób i mienia, dwie - podmiotów prowadzących strzelnice oraz cztery - podmiotów zaliczanych do kategorii: Szkoły, organizacje sportowe i łowieckie, stowarzyszenia, podmioty realizujące ćwiczenia strzeleckie, bądź kształcące w zawodzie pracownika ochrony.

KWP nie prowadziła w latach 2022-2024 kontroli przechowywania i magazynowania broni przez osoby fizyczne posiadające broń.

W badanej próbie 17 pozwoleń na posiadanie broni:

- w jednym przypadku zlecono sprawdzenie warunków przechowywania broni w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego⁶⁷;
- w dziewięciu zlecono przeprowadzenie kontroli po wydaniu decyzji⁶⁸, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 30, 125, 128, 131, 135, 143, 147, 150, 153, 165, 168)

⁶⁷ AP-III.642.205.2024.

⁶⁸ AP-IV.642.194.2024; AP-II.642.74.2024; AP-II.642.122.2023; AP-IV.642.171.2022; AP-VI.642.36.2024; AP-II.642.137.2023; AP-II.642.90.2022; AP-II.642.120.2022; AP-VI.642.21.2024.

Analiza przeprowadzona na próbie pięciu protokołów z kontroli podmiotów wykazała, że:

- kontrole przeprowadzali funkcjonariusze Policji z WPA;
- ww. funkcjonariusze nie posiadali upoważnień do przeprowadzenia kontroli, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- rzetelnie dokumentowano zakres przeprowadzonych kontroli oraz ustalony stan faktyczny;
- zakres kontroli prowadzonych w podmiotach obejmował wszystkie obowiązki kontrolowanych określone w rozporządzeniu w sprawie przechowywania broni oraz rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 października 2011 r. w sprawie zasad uzbrojenia specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych i warunków przechowywania oraz ewidencjonowania broni i amunicji⁶⁹;
- w dwóch przypadkach stwierdzono uchybienia, lecz tylko w jednym sformułowano stosowane zalecenia/wnioski pokontrolne, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- zweryfikowano i wyegzekwowano wykonanie sformułowanych zaleceń/wniosków pokontrolnych.

(akta kontroli str. 322-325, 506)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Magazyn broni, w którym deponowana była broń i amunicja, nie spełniał jednego z wymagań dotyczącego wyposażenia, tj.: w bezpośrednim sąsiedztwie, jak i w pomieszczeniach magazynu broni brak było koca gaśniczego, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia przechowywania broni w związku z § 3 rozporządzenia w sprawie deponowania broni.

(akta kontroli str. 310)

Naczelnik WPA wyjaśniając przyczyny zaniechania wyposażenia magazynu broni w ww. element wyposażenia wskazał, że *magazyn broni depozytu KWP umieszczony w budynku głównym przy ul. Korfantego 2 w Opolu został adaptowany w latach 2007-2008. W tym czasie magazyn winien spełniać warunki określone w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 kwietnia 2000 r. w sprawie przechowywania, noszenia oraz ewidencjonowania broni i amunicji (Dz. U. z 2000 r. nr 27 poz. 343). Przepis ten nie wymagał ww. elementów wyposażenia. Po wejściu w życie rozporządzenia w sprawie przechowywania broni, przez niedopatrzenie, nie zwrócono uwagi na konieczność doposażenia depozytu broni. (...) Naczelnik oświadczył, że przeprowadzeniu oględzin uzupełniono wyposażenie depozytu o brakujący koc gaśniczy oraz skrzynię z piaskiem i oznaczeniem „Tu kieruj broń”.*

(akta kontroli str. 509)

⁶⁹ Dz.U. z 2017 r. Nr 245, poz. 1462.

2. W jednym przypadku z 10 badanych, pracownicy WPA nie zapewnili zgodności protokołu⁷⁰, o którym mowa w § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie deponowania broni, z Książką ewidencji broni i amunicji⁷¹, o której mowa w § 4 tego rozporządzenia, w zakresie osoby przyjmującej broń do depozytu.

(akta kontroli str. 464-466, 507-508)

Naczelnik WPA wyjaśnił ww. rozbieżność stwierdzając, że *wg wyjaśnień referenta Pana R.B. to on był osobą przyjmującą broń do depozytu. Pani L.Ś. pomagała mu przy tej czynności i wpisywała dane do książki ewidencji. Przez pomyłkę w książce ewidencji w miejscu na dane osoby przyjmującej broń do depozytu wskazała swoje dane. Zapisy w książce ewidencji zostały zmodyfikowane.*

(akta kontroli str. 509)

3. Przyjmowanie broni i amunicji do depozytu i jej przechowywanie nie w pełni odpowiadało wymogom rozporządzenia w sprawie deponowania broni. W szczególności:

- do żadnego z 10 protokołów przyjęcia broni i amunicji do depozytu nie dołączono opinii dotyczących stanu technicznego broni sporządzonych przez specjalistę z zakresu rusznikarstwa, tj. dokumentu, o którym mowa w § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie deponowania broni;
- we wszystkich ww. przypadkach broń i amunicję przyjmowali do depozytu funkcjonariusze nie będący specjalistami w zakresie rusznikarstwa, a tym samym nie został spełniony warunek formalny dokonania kontroli stanu technicznego broni przyjmowanej do depozytu, wynikający z § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie deponowania broni;
- w dwóch przypadkach⁷² z objętej szczegółowym badaniem próby 10 protokołów broni i amunicji zdeponowanej, sporządzone zostały protokoły oceny stanu technicznego broni przez komisję, której skład nie spełniał wymogu § 6 ust. 2 rozporządzenia w sprawie deponowania broni – żaden z jej członków nie był specjalistą w zakresie rusznikarstwa;
- w trzech przypadkach, pomimo złożenia oświadczenia o przekazaniu broni na rzecz Skarbu Państwa⁷³, nie sporządzono oceny stanu technicznego broni wymaganego przez § 10 ust. 1 w związku z § 6 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie deponowania broni przy przeniesieniu własności broni oraz amunicji na rzecz Skarbu Państwa.

(akta kontroli str. 464-493, 516-517)

Wyjaśniając przyczyny braku dołączenia do protokołów opinii dotyczących stanu technicznego broni sporządzone przez specjalistę z zakresu rusznikarstwa oraz zaniechania realizacji obowiązku dokonania sprawdzenia stanu technicznego broni przyjmowanej do depozytu przez specjalistę w zakresie rusznikarstwa Naczelnik WPA wskazał, że *w celu realizacji obowiązku wynikającego z § 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie deponowania broni do wzoru protokołu przyjęcia broni i amunicji do depozytu dołączono pole „opis broni”. W polu tym osoba przyjmująca*

⁷⁰ Protokół nr 10/2022 z 28 stycznia 2022 r.

⁷¹ Książka ewidencji broni i amunicji poz. 439/XII.

⁷² Protokoły nr 10/2022 z 28 stycznia 2022 r. i 81/2022 z 15 lipca 2022 r.

⁷³ Protokoły nr 50/2023 z 9 października 2023 r., 51/2023 z 10 października 2023 r. i 63/2023 z 14 listopada 2023 r.

broń do depozytu opisuje stan techniczny broni i amunicji, jej wyposażenie. Przyjęty sposób działania wynika z przyjętej zasady, że referenci przyjmują broń z terenu powiatów, które obsługują. Naczelnik WPA wyjaśnił, że po ponownej analizie przepisów ww. zasady zostaną zmodyfikowane, tak by broń do depozytu przyjmowana była wyłącznie przez depozytariusza, a w sytuacji jego nieobecności przez osobę zastępującą. Zarówno depozytariusz, jak i osoba zastępująca będą posiadały ukończony kurs z obsługi oraz naprawy broni strzeleckiej. Naczelnik wskazał, że dwie osoby spośród przyjmujących broń i amunicję do depozytu ukończyły kurs z obsługi oraz naprawy broni strzeleckiej dla grupy funkcjonariuszy i pracowników Policji. Stwierdził też, że przedmiotowe szkolenie nie jest równoznaczne z byciem specjalistą z zakresu rusznikarstwa, natomiast jest wystarczające do przeprowadzenia oceny stanu technicznego broni.

(akta kontroli str. 509-510)

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, iż przepisy rozporządzenia określają, że opinię dotyczącą stanu technicznego broni sporządza przy jej przyjmowaniu do depozytu specjalista z zakresu rusznikarstwa (§ 2 ust. 1 rozporządzenia w sprawie deponowania broni). Również w skład komisji dokonującej oceny stanu technicznego broni wchodzi specjalista z zakresu rusznikarstwa (§ 3 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia). Przepisy ww. rozporządzenia ani UoBiA nie zawierają odstępstw od tak sformułowanej normy, np. dopuszczając dokonanie tej oceny przez osobę przeszkoloną w obsłudze i naprawie broni strzeleckiej. Jednocześnie przepisy te nie definiują kwalifikacji/uprawnień takiej osoby. Należy jednak brać pod uwagę, że rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania⁷⁴ zaklasyfikowało zawód: 722203 rusznikarz, a w Zintegrowanym Rejestrze Kwalifikacji, prowadzonym na podstawie ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, ujęto dwa rodzaje kwalifikacji: „Rusznikarz – dyplom mistrzowski”⁷⁵ i „Rusznikarz – świadectwo czeladnicze”⁷⁶. Według ww. rejestru osoba posiadająca kwalifikację "Rusznikarz - dyplom mistrzowski" m.in. wykonuje naprawy, renowację, przeglądy techniczne i przygotowanie do eksploatacji broni palnej wszystkich typów oraz amunicji. Natomiast osoba posiadająca kwalifikację rynkową „Rusznikarz – świadectwo czeladnicze” jest m.in. przygotowana do wykonywania napraw, przeglądów i konserwacji broni. Zarówno dyplom mistrzowski, jaki i świadectwo czeladnicze są uzyskiwane w wyniku przeprowadzonego postępowania kwalifikacyjnego przez uprawniony podmiot.

Wyjaśniając przyczyny zaniechania sporządzenia oceny stanu technicznego broni wymaganej przez § 10 ust. 1 w związku z § 6 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie deponowania broni w przypadku przyjmowania broni na rzecz Skarbu Państwa, Naczelnik WPA wskazał, że następuje przekazywanie broni z depozytu, której *własność przeniesiono na rzecz Skarbu Państwa lub przeznaczono do zniszczenia do dalszej realizacji przez Wydział Zaopatrzenia KWP*. Naczelnik WPA wyjaśnił, że z *uzyskanych informacji w stosunku do ww. broni zastosowanie ma*

⁷⁴ Dz.U. z 2018 r. poz. 227.

⁷⁵ https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12705.

⁷⁶ https://kwalifikacje.gov.pl/k?id_kw=12704.

zarządzenie nr 53 Komendanta Głównego Policji z dnia 25 września 2018 r. w sprawie gospodarowania uzbrojeniem i sprzętem techniczno-bojowym w Policji (Dz. Urz. KGP z 2018 r. poz. 101). Broń z tut. Wydziału przyjmowana jest przez komisję z Wydziału Zaopatrzenia KWP, w skład której wchodzi m.in. specjalista z zakresu rusznikarstwa. Z przekazania sporządza się protokół przyjęcia, w którym dokonuje się oceny przekazywanej broni i klasyfikuje się ją w celu określenia przydatności użytkowej. Klasyfikacja sprzętu uzbrojenia polega na ocenie jego stanu technicznego oraz zakwalifikowania go do odpowiedniej kategorii, w zależności od stanu technicznego i stopnia zużycia. Klasyfikuje się 4 kategorie od I – nie użytkowany do kat. IV – sprzęt trwale uszkodzony, niebezpieczny, zużyty lub uznany za przestarzały technologicznie, którego dalsze przechowywanie lub naprawa jest niemożliwa, niecelowa lub nieopłacalna. Mając powyższe na uwadze przeprowadzenie ww. klasyfikacji przez komisję z Wydziału Zaopatrzenia KWP jest równoznaczne z przeprowadzeniem oceny, o której mowa w § 10 rozporządzenia w sprawie deponowania broni. Ze strony Wydziału Zaopatrzenia komisja składa się z osób, które posiadają m.in. uprawnienia rusznikarskie. Przedmiotowy przepis nie określa dokumentu, który ma zostać sporządzony po przeprowadzeniu oceny, jak i nie odwołuje się do zasad określonych w § 7 rozporządzenia.

(akta kontroli str. 485-487, 510, 516-517)

Zdaniem NIK wskazywana w wyjaśnieniach okoliczność dokonania oceny w Wydziale zaopatrzenia nie odpowiada dyspozycji § 10 ust. 1 w związku z § 6 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie deponowania broni, która wymaga dokonania oceny stanu technicznego broni przy przeniesieniu własności broni oraz amunicji na rzecz Skarbu Państwa.

4. Kontrole prowadzone przez funkcjonariuszy z KWP dotyczące wykonywania obowiązków wynikających z przepisów UoBiA przez podmioty, o których mowa w art. 29 ust. 1 tej ustawy, jak też kontrole w celu potwierdzenia spełnienia wymagań technicznych magazynu i sposobu zabezpieczenia broni i amunicji będących w posiadaniu specjalistycznej uzbrojonej formacji ochronnej nie były poprzedzone udzieleniem przez Komendanta funkcjonariuszom upoważnienia, pomimo że:

- w myśl § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie przechowywania broni upoważniony przez komendanta wojewódzkiego (Komendanta Stołecznego) Policji funkcjonariusz Policji stwierdza w protokole, czy magazyn broni spełnia warunki określone w rozporządzeniu oraz czy sposób zabezpieczenia broni i amunicji jest zgodny z wymogami określonymi w rozporządzeniu;
- zgodnie z § 8 ust. 3 rozporządzenia w sprawie zasad uzbrojenia specjalistycznych uzbrojonych formacji ochronnych i warunków przechowywania oraz ewidencjonowania broni i amunicji spełnienie wymagań technicznych magazynu i sposobu zabezpieczenia broni i amunicji stwierdza protokołem upoważniony przez komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji funkcjonariusz Policji.

(akta kontroli str. 506)

Naczelnik wskazał, że zgodnie z regulaminem Komendy Wojewódzkiej Policji w Opolu oraz szczegółowymi zadaniami sprawy wynikające z ustawy o broni i amunicji realizowane są wyłącznie przez Wydział Postępowań Administracyjnych.

Funkcjonariusze realizujący kontrole magazynów broni w Karcie opisu stanowiska pracy posiadają określone zadania i obowiązki dot. m.in. realizacji zleconych kontroli. Dotychczas przepisy rozporządzeń dot. warunków przechowywania broni interpretowane były tak, że ww. okoliczności stanowią umocowanie dla funkcjonariuszy tut. Wydziału do realizacji zadań kontrolnych. Naczelnik wyjaśnił, że dokonano ponownej analizy przepisów i przyjęto, że przy planowaniu kolejnych czynności osoby je realizujące będą miały dodatkowe upoważnienie wydane na podstawie odpowiednich przepisów.

(akta kontroli str. 511)

5. Funkcjonariusze prowadzący jedną z kontroli podmiotów⁷⁷, o których mowa w art. 29 ust. 1 UoBiA, nierzetelnie dokonali oceny stanu faktycznego i pomimo stwierdzenia w protokole okoliczności wskazującej na uchybienie wymaganiom z § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie przechowywania, tj. braku w magazynie szaf na broń, nie sformułowali stosowanych zaleceń/wniosków pokontrolnych, a jednocześnie stwierdzili, że magazyn spełnia wymagania określone w rozporządzeniu w sprawie przechowywania broni.

(akta kontroli str. 322-325, 506)

Funkcjonariusze, którzy przeprowadzili ww. kontrolę wskazali na § 2 rozporządzenia w sprawie przechowywania broni, który uznali za regulację właściwą do magazynów broni podmiotów posiadających broń i amunicję na podstawie pozwolenia na okaziciela, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 3-8, a urzędnicy spełniające wymagania co najmniej klasy S1⁷⁸ dotyczą osób posiadających broń i amunicję na podstawie pozwolenia, o którym mowa w art. 10 ust. 4 UoBiA. Funkcjonariusze wyjaśnili, że w wyniku ponownej i dogłębnej analizy przepisów rozporządzenia w sprawie przechowywania broni uznano, że podmioty posiadające broń i amunicję na podstawie pozwolenia na okaziciela, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 3-8 UoBiA, zgodnie z § 3 rozporządzenia przechowują broń i amunicję w magazynie broni w urzędzeniach spełniających wymagania co najmniej klasy S1. (...) W związku z tym 3 czerwca 2025 r. zobowiązano Prezesa Zarządu Strzelnicy (...) do wyposażenia istniejącego magazynu broni i amunicji w urzędzenia do przechowywania broni spełniające wymagania co najmniej klasy S1.

(akta kontroli str. 513-515)

6. KWP zlecała podległym jednostkom Policji przeprowadzenie kontroli osób fizycznych posiadających broń, o której mowa w art. 27 ust. 1 UoBiA, w zakresie przechowywania broni i amunicji, poza prowadzonymi postępowaniami administracyjnymi. W badanej próbie 17 pozwoleń na posiadanie broni stwierdzono dziewięć takich przypadków⁷⁹.

(akta kontroli str. 30, 125, 128, 131, 135, 143, 147, 150, 153, 165, 168)

⁷⁷ Protokół z 11 lutego 2025 r.

⁷⁸ Szafy na broń.

⁷⁹ AP-IV.642.194.2024; AP-II.642.74.2024; AP-II.642.122.2023; AP-IV.642.171.2022; AP-VI.642.36.2024; AP-II.642.137.2023; AP-II.642.90.2022; AP-II.642.120.2022; AP-VI.642.21.2024.

Naczelnik WPA wskazał, że *po zakupie broni przez posiadacza pozwolenia, właściwej jednostce powiatowej Policji zlecane jest przeprowadzenie sprawdzenia warunków przechowywania broni. Notatki ze sprawdzenia po analizie włączane są do akt administracyjnych. Powyższe spowodowane jest obciążeniem prowadzeniem postępowań administracyjnych oraz realizacją zadań związanych z bezpośrednią obsługą interesantów.*

(akta kontroli str. 511)

NIK zwraca uwagę, że w świetle art. 27 ust. 1 w związku z art. 9 ust. 1i 5 UoBiA organem wyłącznie właściwym do przeprowadzania kontroli w zakresie przestrzegania przepisów UoBiA jest komendant wojewódzki Policji.

OCENA CZĄSTKOWA

W kontrolowanej jednostce podejmowano rzetelne działania mające na celu wyegzekwowanie obowiązków dotyczących zbycia lub umieszczenia broni w depozycie w przypadku utraty uprawnienia do posiadania broni. Zapewniono też możliwość deponowania broni i amunicji, a warunki jej przechowywania odpowiadały co do zasady wymogom określonym w przepisach prawa.

W KWP nie w pełni prawidłowo i rzetelnie realizowano jednak obowiązki związane z nadzorem nad posiadaniem broni, w tym zaniechano sporządzania opinii o stanie technicznym broni przyjmowanej do depozytu, w komisji oceniającej stan techniczny broni brak było specjalisty z zakresu rusznikarstwa, nie sporządzano oceny stanu technicznego broni przy przeniesieniu własności broni na rzecz Skarbu Państwa, a także zlecano podległym jednostkom Policji prowadzenie kontroli osób fizycznych posiadających broń.

3. Systemy/rejestry związane z realizacją zadań dotyczących reglamentacji dostępu do broni palnej

Opis stanu faktycznego

1. Zgodnie z art. 27 ust. 2 UoBiA, KGP prowadzi rejestr dotyczący pozwoleń/dopuszczeń, zawierający informacje określone w ust. 2 i ust. 2a. Zgodnie z § 4 ust. 1 pkt 3 zarządzenia KGP w sprawie KSIP, informacje wymagane w art. 27 ust. 2 UoBiA przetwarza się w KSIP w rejestrze *Broń*.

Analiza kompletności informacji wymaganych art. 27 ust. 2-2a UoBiA, przeprowadzona na próbie 28 spraw⁸⁰ wykazała, że:

- rodzaj i liczba egzemplarzy nabytej broni odpowiadała danym zawartym w pozwoleniach i wydanych świadectwach broni;
- w przypadku ośmiu spraw dotyczących wydania dopuszczenia do posiadania broni, w rejestrze *Broń* nie zamieszczano informacji o rodzaju broni objętej dopuszczeniem; Naczelnik WPA wyjaśnił, że *konstrukcja rejestru Broń jest tak zorganizowana, że nie wykazuje rodzajów broni objętych decyzją o wydaniu dopuszczenia w informacji o osobie. W załączeniu zrzut ekranu dot. rejestracji decyzji i wynik sprawdzenia osoby;*
- zakupione egzemplarze broni były terminowo rejestrowane (w dwóch przypadkach w aktach sprawy brak było adnotacji dotyczącej daty rejestracji

⁸⁰ 17 pozwoleń, osiem dopuszczeń, trzy świadectwa broni.

broni, naczelnik WPA wyjaśnił, że *przez omyłkę na dokumentach potwierdzających nabycie broni, nie odcisnięto datownika*.

(akta kontroli str. 340, 370-385)

2. Celem weryfikacji działań WPA w zakresie rejestrowania w rejestrze *Broń* w module KSIP wymaganych informacji oraz ich zgodności ze stanem faktycznym, kontrolą objęto 29 spraw⁸¹. W wyniku przeprowadzenia badania ustalono, że:

- we wszystkich przypadkach rejestrowano: wydanie pozwolenia/dopuszczenia, dane posiadacza tego pozwolenia/dopuszczenia (tj. imię i nazwisko; imię ojca i imię matki; miejsce i datę urodzenia; adres stałego pobytu; numer PESEL); wydanie legitymacji osoby dopuszczonej do posiadania broni (26 przypadków);
- zarejestrowano wydanie świadectwa broni i dane podmiotów, którym świadectwo to wydano (trzy przypadki);
- w rejestrze *Broń* ujmowano wydane przez KWP zgody na noszenie broni oraz ograniczenia/wykluczenia możliwości noszenia broni (art. 10 ust. 7 i ust. 8 UoBiA);
- w ramach trzech⁸² prowadzonych postępowań administracyjnych dotyczących odmowy wydania pozwolenia na broń palną ustalono, że nie usunięto z rejestru *Broń* danych osobowych ww. osób, co stanowiło naruszenie regulacji zawartych w § 110 pkt 2 zarządzenia KGP w sprawie KSIP;
- w przypadku osób, które nabyły i zarejestrowały nabytą broń, dane zawarte w rejestrze dotyczyły liczby posiadanych przez te osoby egzemplarzy broni oraz jej cech identyfikacyjnych (16 przypadków).

(akta kontroli str. 116-171, 174, 176, 186, 213-228, 239-248)

Ponadto, analiza zapisów w rejestrze *Broń* dotyczących 20 osób, pod kątem aktualności informacji wykazała, że:

- informacja o zgonie nie została odnotowana w przypadku 16 osób;
- w przypadku 18 osób odnotowano w KSIP datę utraty uprawnień;
- dwie pozostałe osoby figurowały jako posiadające broń, na której posiadanie wymagane jest pozwolenie, pomimo że były to ręczne miotacze gazu obezwładniającego, na posiadanie których nie jest wymagane pozwolenie na broń (art. 11 pkt 8 UoBiA).

Aktualizacji rejestru *Broń* w ww. przypadkach dokonano w trakcie kontroli NIK.

(akta kontroli str. 320-321, 494-505, 512)

3. W sprawie wdrożenia Systemu Rejestracji Broni (SRB), Komendant wyjaśnił, że: *w KWP wdrożono do działania SRB: a) zakres wdrożenia dotyczy wprowadzania danych wydanych zaświadczeń uprawniających do nabycia broni; b) z systemem pracuje dziewięciu funkcjonariuszy WPA; c) do systemu w wersji produkcyjnej są wprowadzane dane*.

(akta kontroli str. 78)

⁸¹ 17 pozwoleń, jedna odmowa, osiem dopuszczeń, trzy świadectwa broni.

⁸² Odpowiednio nr: AP-III.642.77.2018; AP-V.642.61.2024; AP-III.642.180.2024.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Nadzór naczelnika WPA, w zakresie jakości i aktualności informacji przetwarzanych w rejestrze *Broń*, do którego był zobowiązany na podstawie § 8 ust. 6 zarządzenia KGP w sprawie KSIP, sprawowany był nie w pełni rzetelnie, stwierdzono bowiem, że:

- mimo upływu ponad 21 miesięcy od zmiany art. 15 ust. 4 UoBiA, znoszącej obowiązek przedkładania przez posiadaczy pozwoleń na broń do celów łowieckich orzeczeń lekarskich i psychologicznych (raz na pięć lat), to 16 osób⁸³ nadal figurowało w rejestrze *Broń* jako zobowiązane do przedkładania tych orzeczeń; brak aktualności zapisów w tym zakresie mógł utrudniać sprawną weryfikację realizacji ww. obowiązków;
- mimo odmowy wydania pozwolenia na broń palną, ustalono że nie usunięto z rejestru *Broń* danych osobowych trzech osób;

w badanej próbie 20 osób zmarłych:

- nie odnotowano informacji o zgonie 16 osób;
- w przypadku 18 osób odnotowano w KSIP datę utraty uprawnień, a mimo to nadal osoby te figurowały w rejestrze;
- dwie osób figurowały w rejestrze jako posiadające broń, na której posiadanie wymagane jest pozwolenie, pomimo, że były to ręczne miotacze gazu obezwładniającego, na posiadanie których nie jest wymagane pozwolenie na broń (art. 11 pkt 8 UoBiA).

(akta kontroli str. 249, 320-321, 494-505, 512)

W przypadku braku usunięcia z rejestru *Broń* danych osób, którym odmówiono wydania pozwolenia naczelnik WPA wyjaśnił, że *przeanalizowano ponownie ww. sprawy i potwierdzono fakt nieusunięcia ww. danych. W wyniku ponownego sprawdzenia usunięto z KSIP ww. dane, a protokoły zamieszczono w aktach sprawy. Ponadto naczelnik WPA wyjaśnił, że nieprawidłowość ta powstała w związku z dużą liczbą obowiązków pracownika odpowiedzialnego merytorycznie.*

(akta kontroli str. 338)

Naczelnik WPA wyjaśnił m.in., że *Realizując nadzór w zakresie jakości i aktualności informacji przetwarzanych w rejestrze Broń WPA m.in. analizuje zarejestrowane w systemie decyzje cofające i odmowne dot. pozwoleń i dopuszczeń. W systemie na marzec 2025 r. figurowało ok. 500 rekordów podlegających weryfikacji. Obecnie pozostaje do zweryfikowania ok. 80 rekordów. Wytypowanym do kontroli osobom posiadającym pozwolenia na broń do celów łowieckich zmodyfikowano i usunięto konieczność dostarczenia orzeczeń lekarskich i psychologicznych (raz na pięć lat). Po zakończeniu weryfikacji rekordów dot. cofnięcia pozwolenia zostanie przeprowadzona weryfikacja pozostałych osób posiadających pozwolenie na broń w celu łowieckim.*

(akta kontroli str. 249, 386)

⁸³ Sytuacja ta dotyczyła 16 osób, spośród 29 wybranych do szczegółowego badania z wykazu osób, którym upłynął termin ważności orzeczenia.

Naczelnik WPA wyjaśnił też przyczyny braku zapewnienia aktualizacji danych przetwarzanych w rejestrze Broń, a w przypadkach cofnięcia pozwolenia na posiadanie broni, również zaniechanie realizacji dyspozycji § 110 pkt 2 zarządzenia nr 70 Komendanta Głównego Policji z dnia 2 grudnia 2019 r. w sprawie Krajowego Systemu Informacyjnego Policji⁸⁴ stwierdzając, że *brak usunięcia rekordów spowodowany był dużym obciążeniem pracą funkcjonariuszy*. Naczelnik stwierdził też, że *wygenerowany 5 czerwca 2025 r. raport z wykazem 33 osób urodzonych w latach 1900-1930 posiadających pozwolenie na broń poddano ponownej analizie pod kątem zasadności figurowania w rejestrze „Broń”. Dane osób, które spełniają kryteria do usunięcia zostały usunięte. (...) ponowny wydruk z rejestru wg wcześniejszym kryteriów zawiera 3 pozycje. Sprawy tych osób wymagają dodatkowych sprawdzeń, po ich zakończeniu zostanie podjęta decyzja, co do usunięcia danych z rejestru*.

(akta kontroli str. 320-321, 494-505, 511-512)

OCENA CZĄSTKOWA

Objętę kontrolą działania, w zakresie prowadzenia systemów/rejestrów związanych z realizacją zadań dotyczących reglamentacji dostępu do broni palnej, nie były w pełni rzetelne. Świadczą o tym stwierdzone nieprawidłowości dotyczące braku aktualizacji informacji w rejestrze *Broń* osób zobowiązanych do poddania się badaniom lekarskim, które posiadały pozwolenie na broń do celów łowieckich oraz braku odnotowania informacji o zgonach 16 osób. Rzetelnie weryfikowano natomiast rodzaj i liczbę egzemplarzy broni z wydanymi pozwoleniami oraz sprawowano nadzór nad realizacją obowiązków dotyczących rejestracji nabytej broni.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi	Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.
Wnioski	1. Wydawanie pozwoleń na posiadanie broni do celów ochrony osobistej po uprzednim przeprowadzeniu przez Komendanta dowodów istnienia stałego, realnego, ponadprzeciętnego zagrożenia życia, zdrowia lub mienia, określonych w art. 10 ust. 3 pkt 1 UoBiA.2. Zapewnienie stronie prawa wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań w ramach prowadzonych postępowań administracyjnych.3. Zapewnienie bieżącej aktualizacji danych w rejestrze <i>Broń</i>.4. Zapewnienie wymaganego wyposażenia magazynu broni.5. Sporządzanie opinii dotyczących stanu technicznego broni przyjmowanej do depozytu oraz ocen stanu technicznego broni przy przeniesieniu własności broni i amunicji na rzecz Skarbu Państwa.6. Zapewnienie udziału specjalisty w zakresie rusznikarstwa w komisji dokonującej okresowych ocen stanu technicznego broni.

⁸⁴ DUKGP poz. 114 ze zm.

7. Wyeliminowanie przypadków prowadzenia kontroli bez upoważnienia.
8. Zwiększenie nadzoru nad rzetelnością kontroli przechowywania broni.
9. Zapewnienie zgodności przeprowadzenia kontroli warunków przechowywania broni przez osoby fizyczne, z przepisem art. 27 ust. 1 UoBiA.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury w Opolu. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Opole, 18 czerwca 2025 r.

Kontrolerzy

Przemysław Sparczyński
Główny specjalista kontroli
państwowej

/podpisano elektronicznie/

Rafał Marynowicz
Doradca ekonomiczny

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Opolu
p.o. Dyrektor
Arkadiusz Kuglarz

/podpisano elektronicznie/